STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 04400

REFLECTIONS AT MIDNIGHT

Gitl Rivkeh Kuselewitz

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

מיטנאכטיגע געדאנקען

גיטל רבקה קושעלעוויץ

בדפוס האחים
שולזינגר נ״י-יורק.נ.י.

דאָס איז די איינציגע גייסטיגע ירושה וואָס איך לאָז איבער מיינע קינדער, אייניקלאַך און אור-אייניקלאַך. פון די אלמנה פון דעם גרויסען צדיק און גאון **ר' שמואל קושעלעוויץ זצ"ל**, וואָס האָט איבערגעלאָזט זיין „נתיבות שמואל".

1976 **גיטל רבקה קושעלעוויץ**

זכרונות פון אַמאָל

אין דיא מיידלישע יאָהרען בין איך געווען אַ „וואָלענטיר סאָשיאַל־וואוירקער" אין דיא אַלטע היים, אין ליטע, און האָב אָרגאַנ־זשירט, אַז מענשען זאָלען נעכטיגען ביי קראַנקע אָהן באַצאָלען.

אַמאָל איז אַריינגעקומען אין אונזער שטעטעל אַ פרוי מיט פיער קינדער, און זיי האָבען ניט געוואָלט באַלאַנגען צו אונזער „סאָסיעטי" פון בקור־חולים. אָבער אַז איין טאָכטער איז קראַנק געוואָרען מיט טיפוס, האָט קיינער ניט געוואָלט גיין נעכטיגען (ווייל מ'האָט געהאַט מורא זיך אַנצושטעקען). האָב איך געזאָגט: „איך גיי!" האָבען דאַמאָלט געזאָגט אַנדערע מיידלעך: „אויב דוא ווילסט גיין, גייא!" אָבער שפּעטער זיינען זייא אויך געגאַנגען. דיא מיידעל איז געזונט געוואָרען, און שפּעטער איז זיא געוואָרען איינע פון דיא געטרייסטע מיטגלידער פון אונזער קרייז.

אַז עס איז געקומען פאַר פסח האָט מען אומזיסט אָפּגעבאַקט מצות פאַר אָרימע. און מיר האָבען דאָס אַליין געבאַקט — ממש מיט די אייגענע הענט! ביינאַכט נאָכדעם ווי די בעקערס האָבען גע־ענדיגט זייער מצה־באַקען. און מיר האָבען אויך באַצאָהלט פאַר דיא מעהל. נאָכדעם האָבען מיר אַריינגעבראַכט די מצות צוא דיא אָרימע־לייט אין הויז אַריין. אָוואו האָט מען גענומען געלט אויף דעם? מ'האָט געמאַכט אַ „וואָכער" — אַ געוויסע סומע געלט וואָס יעדע בעל־הבית'טע האָט זיך אָנגענומען צוא געבען, און מיר מיידלעך זיינען אַרומגעגאַנגען דאָס אָנצוקלייבען. אויך פאַר קראַנקע. ווען דיא קראַנקע זיינען געזונד געוואָרען, פלעגען זייא, זייער אָפט, נאָכדעם אַליין העלפען אונז.

פאַר קימפּעטאָרינס האָט מען געקאָכט הינער־זופּ. אין אַלע שטעטלעך איז געווען אַ אידענע וואָס פלעגט קאָכען פאַר חתונות און אַנדערע שמחות. פלעגט מען איהר ברייגנען אַ הון אָדער געלט פאַר אַ הון, און זי פלעגט אומזיסט אָפּקאָכען דיא זופּ, מיר זאָלען עס קענען ברייגנען צוא דיא אָרימע קימפּעטאָרינס.

אַז אימיצער איז געשטאָרבען, פלעגט מען בייא זייא זיין גאַנצע

טעג און נעכט — כדי דיא משפחה זאָל ניט בלייבען אַליין. און מ׳פלעגט זיך בייטען, אַז די דיא זעלבע מיידלעך זאָלען ניט דאַרפען בלייבען צוא לאַנג — זאָל ניט ווערען צוא שווער. צוא דעם פלעגט מען ניט דאַרפען קלייבען אַ „וואָכער״, נור וואָלונטירען דיא אייגענע צייט און כוחות.

אַז אַ מאַן איז אַוועקגעפאָהרען קיין אַמעריקע, פלעגט מען אויסלערנען דיא געבליבענע טעכטער אַ מלאכה — ווי נייען — כדי דיא משפחה זאָל האָבען פון וואָס צוא לעבען, און נאָכדעם אַז זייא פאָהרען קיין אַמעריקע, זאָלען זייא האָבען אַ פאַך. פלעגען דיא מיידלעך אַריינקומען דאָרטען אין שטוב און נייען, און זייא העלפען און באַשאַפען אפילו, ווער זאָל אָנשטעלען עפּעס בייא זייא.

איך בין געוועזען דיא ערשטע וואָס האָט דאָס אָרגאַניזירט (אָבער מען דאַרף זיך אַליין ניט זאָגען — יהללוך זרים), אָבער אַזויא איז דאָס געוועזען — עס איז דער אמת.

אַזויא איז געוועזען דיא מאָדע. די אַריסטאָקראַטקעס האָבען דאָס ניט געטאָהן. די אָרימע, וואָס האָבען אַליין געליטען, האָבען דאָס פאַרשטאַנען. די ׳ביג־שאָטס״ זיינען ניט געוועזען פאַראינטערעסירט.

אַז מ׳איז יונג קען מען טאָהן אַזעלכע זאַכען — כל־זמן מ׳איז פריי. מען באַאַלנגט ניט צום מאַן און צוא קינדער. אַלע אַרבעט וואָס אַ „סאָשיאַל־וואוירקער״ טוט איצט פאַר געצאָלט — פלעגט מען דאַן דאָס טאָן אומזיסט.

דיקטירט צוא ב. ג. — 2/1/76

Daughters of Jacob
Geriatric Center
Bronx, N. Y.

געדעכטיגער באַשעפער

גערעכטער באַשעפער, דוא בינסט גערעכט און
דיין משפט איז גערעכט...
דאָ איז וואונדער שיין און באַקוועם
אָבער וואו בינסטוא? און וואו בין איך?
נייך, עס האָט דאָס ניט פּאַסירט!
אָבער דאָך זעה איך דיאווירקליכקייט.
ניט אַלעמאָל איז דער שלייער שטאַרק גענוג —
עפּעס פלוצלונג ווערט דער שלייער פאַרשוואונדען
און איך דערזעה די ווירקליכקייט און
דאַמאָלט איז שווער דער געמיטה, די האַרץ,
דיא געדאַנקען. דיא פאַרגאַנגענהייט פון כמעט אַ
גאַנצען לעבען׳ס־לויף רופט און פרעגט
פאַרוואָס אַזויא? און פאַרוואָס אַזויא?
מיר דאַנקען ג׳ פאַר יעדען טאָג
אָבער באמת פאַרשטייען מיר ניט
דיא גרויסקייט פון באַדייט
דיא שיינקייט וואָס יעדער טאָג קען ברייגגען.
שטענדיג האָט מען פאַרשפּעטיגט —
און זייער אָפּט פאַרזעהען...
אָבער נור ווען עס איז צוא שפּעט...

איך רייד צוא דיר... איך בין אַליין
עס איז מיר צוא גוט — דיא שיינע ליכטיגע נאַכט,
דיא ליכטיגע זון, דער העלער ליכטיגער
קלאָרער הימעל; דיא זאַכען וואָס האָבען
אַלעמאָל אָנגעפילט דיין האַרץ מיט פרייד —
איז דאָס טאַקע ײַיין פאַר דיר פאַרניכטען אויף שטענדיג?

מיט דעם איז מיר זייער שווער שלום צוא מאַכען.
איך האָס ניט, און טאָר ניט זינדיגען —
אַזויא פיל אומגליקליכע...
וואָס פעלט מיר? קינדער, ב״ה אייניקלעך
און אור־אייניקלעך; געשאָנקענע יאָהרען.
דאָס איז דאָך דאָס העכסטער וואונש פון יעדער
מענשען־קינד. זייא מיר מוחל, גוטער
באַשעפער. איך בין דאָך ניט מעהר וויא
בשר ודם...

אידען

אידען, ווער זיינען מיר אידען?
אַ פאָלק פון גאָר אור־אַלטע צייטען,
אַ פאָלק ניט גרויס אין צאָל,
ווייל דיא פעלקער אַרום אונז
האָבען שטענדיג געוואָלט אונז באַשטרייטען,
אָבער דאָס געלונגען האָט זייא קיין מאָל,
און אויך נאָך היינט.
שטענדיג פאַרטיליגען אונז האָבען זייא געוואָלט
און מיר אידען, כאָטש קליין אין צאָל,
מיט דיא השגחה [1] פון באַשעפער,
האָבען מיר דעם גאַנג פון ווילען פון דאָ־זיין —
און אימער פון שטענדיג מיט העלדען מוטה,
וויא אויך דעם ווילען צום לעבען —
מיט דיא טרייהייט פון ברודער צוא ברודער,
דעם פאָדעם פון גאַנצקייט כסדר געשפונען.
און אַלע, אַלע צוזאַמען אויף צוא להכעיס
דעם שונא אַזויא מעכטיג געקעמפט.
אין יעדען דור, האָט דער שונא מיט אַנדערע וועגען
אונזער קיום באַדראָהט.
אָבער מיר, אידען, האָבען ניט פאַרצווייפעלט
ווייל מיר פאַרמאָגען אמונה אין דעם אייביגען ג־ט.

אידישקייט

אַ גאַנגבאַרע סחורה ביז סוף כל הדורות [2]
אַ וואונדערבאַרע מתנה פון באַשעפער אַליין —
געגעבען צוא אונז צוא דעם פאָטער אברהם
דער זוהן פון תרח׳ן [3].
שטענדיג איבערגעגאַנגען בירושה פון זיידען צום טאַטען
און וויטער פון טאַטען צום זוהן.
אַזויא איז דאָס געווען אין דיא אור־אַלטע צייטען,
אָבער מיין דור, דער דור פון הויכע ציוויליזאַציע,
וואו דער זוהן וויל דערגרייכען דעם סוד פון די הימלען,
אין דעם דור מוז דיא געטליכע
להבה [4] פאַרקויפט ווערען דורך פייאיגע פאַרקויפער —
איך מיין דיא יונגע נייע רבנים.
אידישקייט, אַ גאַנגבאַרע סחורה — אַ סך בעלנים.
מען זוכט! מען פאַרלאַנגט! גיב אונז דיא שיינע מתנה!
דורך פערשידענע מיטלען, און פערשידענע דיבורים
טוט יעדער פאַרקויפער צוא זיינע נייגעריגע
קונים, פאַרקויפען די געטליכע אַנטפלעקונג פון דיא אור־
אַלטע צייטען — זיינע באַגערער און פאַרלאַנגער. דיא אַזויא
וואונדערבאַרע, הערליכע, פאַרן ערדישען לעבען,
דיא אַזויא נייטיגע תורה פון משה׳ן צוא זיינע מענשען־ברידער
איבערגעגעבען. מיט געלונגענע און פייאיגע
ווערטער, זוכט יעדערער, דעם סוד פון תרי״ג מצוות [5] איבערצוגעבען.

Dec. 25, '66

בע״ה יום א׳ פ׳ שמות, תשכ״ז

אַ דערמאָנונג

און דאָס איז די נאַכט
וואָס מיט 4 יאָהר צוריק
האָבען טרויעריג מעכטיג די ווינטען געבלאָזען
און מיד געוועזען איז די האַרץ און שווער דער געמיטה.
און אַזוי בין איך אַנטשלאָפען געוואָרען,
אָבער יעצט, היינט, אין 4 יאָהר אַרום
איז דער בייזער געראַנגעל
פון ווינט און שנייא
פון מערב צוא מזרח און פון דרום צוא צפון
ווידער איבערן האָריזאָנט זיך געשלענגעלט
און מענש און נאַטור וויא פאַר׳כישופ׳ט
צוזאַמען —
האָבען מיין האַרץ געוועקט
און עפּעס געמורמעלט
האָט אַ פאַרשלייערטע צוקונפט
פול סודות׳דיג פאַר׳ן להבה[4]
אין מיינע אויערען געקלונגען:
ניט זאָרג, און ניט זוך,
דוא קליינע באַשעפעניס —
די הייליגע סודות פון באַשעפער
וועלען זיך צוא דיר קיין מאָל ניט אַנטפּלעקען.
דוא בלייבסט ניט פאַרשטאַנען.
ניט פאַר דיר, מענש, איז דאָס צוא וויסען,
נעם צוא וואָס מען גיט דיר
דאָס ביסעלע פּיינע, דאָס ביסעלע גוטע
לעדן, און פאַרשטייא פון דעם צוא געניסען.

Dec. 26, '66 ב״ה יום ב׳ פ׳ שמות, י״ג טבת תשכ״ז

גלייכגילטיג אָדער אונרוהיגקייט!

דער גלייכגילטיגער איז רוהיג און פּאַסיוו,
אַלץ ווערט גענומען וויא עס קומט.
רוהיג אויסגערעכנט צום אייגענעם באַקוועם,
לעבליך צום צווייטען — אַזויא דאַרף דאָס זיין.
עס לוינט ניט — אָדער מען דאַרף ניט —
דער לעבען איז קורץ.

עס ווילט זיך פאַרכאַפּען דעם גאַנצען פאַרנעם
ווייל דער ציל פון דאָ־זיין
מיינט מאַכען זיך באַקוועם.
און אַלץ גייט כשורה און אַלץ גייט גלאַט
ווייל ניט לאַנג איז דער לעבען
און אַזויא בלייבט מען זאַט.
אָבער דער אונרוהיגער וויל זיך ניט דערלויבען דאָס אַלץ.
אים רופט, אים מאָנט —
אַ טיפער פאַרבאָרגענער פאַרלאַנג
צוא העלפען, צו מאַכען דעם צווייטען באַקוועם.
ווייל אָהן דעם איז זיין לעבען אָהן אַ פאַרנעם.
אָה, ווי געפינט מען דעם וועג
אַז איינער דעם צווייטען זאָל אַ ביסעל פאַרשטיין?
ווייל פאַרשידען זיינען זייערע וועגען
און יעדער איינער דיינקט אַז נור ער איז גערעכט.
אָבער וויא קומט מען צום מיטעל־וועג
צווישען איינעם און צווייטען?
אַז גערעכט בין איך!
און ווער וויל זיך בייטען?

Greylock Hall, 3 o'clock midnight (A Satire)

אין אָנדיינק אָדער צום אָנדיינק

מיינע אויגען זיינען מיט טרערען פאַרגאָסען
און דיא האַרץ וויל עפעס מיט'ן פעדער אויסזינגען
דעם געראַנגעל פון פיין און ליידען,
ווייל נאָך אַ לעבען פון 50 יאָהר אין שלימות
מוסטוא, קענסטוא דיין קאַמף ניט פאַרלירען
און מיט מיהע און מיט מוטה
אויף דיין בעטעל, וואָס נאַר דאָס איז דיינע —
וואו דוא ווערסט ניט פאַרשטאַנען —
ווילסטוא דיין גלאָררייכע פאַרגאַנגענהייט באַהאַלטען.
ווער ווייס, און ווער וויל וויסען
דיא וועגען פון דעם צדיק,
וואָס איז פאַר פילע פאַרבאָרגען און באַהאַלטען?
קען איך דען דאָס, מיט מיין ווייניגקייט אַנטפלעקען?
נור דיא וועלטעל איז אייביג
און צייטן טוען זיך בייטען,
אָבער דער מעכטיגער וואָרט, אמת,
וואָס ליגט ערגיץ אין אַ ווינקעל באַגראָבען
איז, אין מיין דור, עלענד און צובראָכען.
אָבער זייא ניט פאַרצווייפעלט —
נור אַ קליין ביסעלע אמונה
און דיא געטליכע נבואה פון באחרית הימים [6]
וועט גלאָררייך און הערליך זיכער קומען.

ב"ה ערב שבת פ' שמות, י"ז טבת Dec. 30, '66

איינדרוקען פון אַ שלאָפלאָזער נאַכט

עס איז שוין כמעט צווישען נאַכט און טאָג.
שטיל, אַזויא געמיטליך שטיל.
אַלץ אַרום דיר איז אַזויא סודות'דיג פאַרשלייערט —
עס איז רוהיג — און גוט דער געמיטה.
דער געפיל, אַז אין דער גרויסער וועלט
פון דיא געטליכע יצירה
בינסטו דאָס קליינינקע פינטעלע,
אַ חלק פון דעם —
און אַז דוא ווילסט, האָב נור דעם פאַרלאַנג,
נעם זיך אָהן מיט דעם באַגער,
און דער קליינער פינטעלע
קען אין אַ שטאַרקען כוח פאַרוואַנדעלט ווערען —
אַ כוח פון ווילען און פאַרנעם
און מדרגות, לאַנגזאַם, אָבער ווירדיגע, דערגרייכען.
הויב אויף דיינע אויגען! און טאַקע גלייך אַרום דיר,
וואו אַלץ זעהט אוס אַזויא נישטיג,
קענסטו דען פאַרשטיין און באַגרייפען —
אַז טאַקע, אָט דאָ,
זיינען הייליגע אוצרות פאַראַנען?
צוא טאָן, צוא העלפען,
ווען הילף איז נייטיג.

אָבער דו, מענש
איז דיין, נאָר דיין, הייליגער באַגער —
דיין גוטער ווילען,
נור אַ פונק פון מיטנאַכטיגע באַגערען? — —
אַז דער טומעל פון שפעטער
וועט דאָס אַלץ פאַרשלינגען
און דער טאָג־טעגליכער געראַנגעל
וועט דאָס אַלץ פאַרווישען?

דאַן בלייבט שטום דיין וואָרט
און נישטיג דיין געמיטה
און מיט אָרימקייט און פוסטקייט
וועט אַזאַ וויכטיגע פאַסירונג
אַ טאָג, אַ טאָג
אַ גרויסער חלק פון דיין דאַ־זיין
וועט בלייבען נישטיג און פאַרגעסען.

Greylock Hall, 5 o'clock midnight

Feb. 2, '67 ב"ה יום ה' פ' שופטים

צדקה אָדער CHARITY

איז ר' מאיר געווען אַ גאַסט?
ניין, מיין פריינד, ניט קיין גאַסט איז ער געווען —
דערפאַר האָט ער זיין באַזוך ניט געדאַרפט באַשטעלען.
דער באַגריף פון צדקה, וואָס מיינט גערעכטיגקייט,
איז שטענדיג פאַר איהם געווען געגרייט מיט בריינגען.
אפשר, דעם באַגריף, אַז זיין קומען בריינגט גליק.

דוא בינסט דאָך, בן־אדם, נור בשר ודם —
דארום טראַכטסטוא טאַקע שטענדיג,
אפילו אונבאַוואוסטזיניג, וואָס עס איז גוט פאַר דיר.
אָבער דורך charity ווערסטו נאָך ערגער פאַרשלעפּט.
דאָס מיינט, זעה, איך בין גוט!
איך בין פיינער פאַר דיר —
דוא האָסט ניט דעם מוטה!
אָבערביידע זיינען נייטיג,
חאָטש זייערע וועגען זיינען פאַרשידען.
ווייל אָהן דעם איז גאָרנישט.
עס בלייבט צוא פוסט דער לעבען.

נעשה ונשמע[7] — איז אַן אור־אַלטער כלל געבאָט,
ווייל פון טאָן ווערט געשאַפען
אָבער אין הערען קען ווערען פאַרגעסען!

Greylock Hall, 2 o'clock midnight

Purim, March '67 ב״ה שושן פורים תשכ״ז

געדאַנקען פון אַ פריילּיכען פורים

תנו לי רב [8] (צו איינעם וואָס האָט ספקות)

זוך מיין קינד, זוך
איך פאַרשטייא דוא דאַרפסט דאָס האָבען
און אויב ניט אין דעם דור
וועט זיין באחרית הימים [9].
אַזויא האָט מען אונז צוגעזאָגט
פון די גאָר אור־אַלטע צייטען.
אָבער שטעל זיך אָפּ, דוא מענשען־קינד,
כאָטש אויף איין מינוט,
זוך בייא זיך און זוך בייא דיין קינד,
פאַרנעם און באַטראַכט דעם גלויבען.
פאָלגסט נאָך דיינע מעשים און דיין טיפער באַגער
כל־זמן דוא בינסט יונג. דאַן
זייא גובר דיא גבורה פון שטאַרקייט.
און מיט אַ ביסעלע חשבון־הנפש
דאַן קענסטוא פאַרפילען דיין באַגער
אין זיך, און מיט זיך אַליין,
אין האַרמאָני מיט דיין באַשערטער־עוזרת
און די פרוכט
פון באַשעפער, וואָס איז צוא דיר געשאָנקען
פאַר גוטע מחשבות, און אפשר, מעשים טובים

גייא אָן, מיין פריינד, און האָב בטחון —
דאָס וועט זיין דיין ברכה
צוא אַלע מיינע נאָהענטע און טייערע
ניט קיין וואונש, נור גלויבען און
בטחון אין אַ בעסערען מאָרגען.

May 4, '67 ב״ה יום ה׳, כ״ד ניסן, ט׳ בעומר תשכ״ז

אַ דאַנק און אַ בקשה

אַלמעכטיגער באַשעפער,
איך קום דיר צוא באַדאַנקען
פאַר דיין גרויסער מתנה
פאַר אַ מתנה דאַרף מען באַדאַנקען
צוא ווערט זיין צוא אַ מתנה דאַרף מען אויך האָבען אַ זכות,
אָבער דוא מענשען־קינד
חאָטש באַשאַפען און געבאָרען בצלם אלקים°
איז דאָך נור בשר ודם

דאַרום קען איך מיינע מענשליכע שוואַכקייטען ניט באַשטרייטען
און האַלט איין איין פאַרלאַנגען
געזונד מיט פרנסה און נחת פון די קינדער.
זיינען נור דאַס מיינע פאַרלאַנגען?
רוים און פאַרשטענדעניש
פון איינעם צום צווייטען
זיינען אויך פון די וויכטיגקייטען
וואָס מיין הארץ טוט לעכצען, באַגערען.
פאַר מיר איז דאָס וויכטיג
וויא ברויט און וויא וואַסער,
ווייל אָהן דעם איז דיא שיינע מתנה
פון לאַנגע יאָהרען
אַ לאַסט פאַר דיר און פאַר דיינע
און שווערער פון אַלעס איז דאָס גלייכגילטיגקייט,
צוא זיין פאַסיוו צוא אַלץ וואָס איז וויכטיג
און שטום און טויב בלייבט דיין געמיט.

Greylock Hall

נעם צוא מיין געבעט

נעם צוא מיין געבעט, הייליגער באַשעפער,
דוא אַליין האָסט געגעבען דעם געבאָט:
להבחין בין יום ובין לילה[10].
און יעדער פון זייא האָט גלייכע טיילען,
די שעה'ן זיינען 24,
און דוא האָסט ניט איינגעטיילט
פאַר דיא גרויסע ליכטיקייט
ניט מער וויא פאַר דיא קליינע.

אָבער פאַר מיר, און אפשר נור פאַר מיר,
איז דער טאָג צוא קורץ,
און דיא נאַכט צוא לאַנג!
איך האָב ניט קיין טענות,
און איך וויל זיך, חלילה, ניט באַקלאָגען.
ווייל ווער בין איך,
און וואָס איז מיין ווירדע,
און וואָס מיינט דאָס ביסעל ליידען
אין אַ טאָג ווי כ״ז ניסן[11]?
צווישען פיין און ליידען
איז אַ גאָר גרויסער מהלך!
טאַקע צרת רבים חצי נחמה[2] —
אַ טרייסט וואָרט וואָס איז לייכט צו זאָגען.
אָבער מיינע כוחות זיינען צוא שוואַכע,
און דאַריבער לאָז איך אַלץ צוא דער השגחה.

May, '67 — ב"ה י"ד אייר תשכ"ז

דער בלום וואָס האָט אויפגעבליהט צוא שפּעט

יאָ, איך פיל איך בין געקומען אַ ביסעל שפּעט,
אָבער אַז איך בין דאָ, ווילט זיך מיר לעבען,
און לעבען מיינט פונקציאָנירען,
האָבען הנאה פון זיך, און אַנדערע פון מיר.
בליהען, שמעקען, באַשיינען און ווירקען —
זיך ווייזען: איר זעהט! איך בין דאָ!
נאָך אַ ביסעל מיט אַן אויסנאַם!
ווייל אויב שפּעט, בין איך דאָך כמעט איינע —
טאָ קומט און קוקט מיר אָן —
און געניסט אַ ביסעלע פון מיין אויסזעהן,
פון מיינע שמעקענדיגע ריחות, מיינע דופטען,
ווייל ניט לאַנג וועט דויערען מיין דאָ־זיין...
איך פיל און איך ווייס עס קומט דער אָסיען,
מיט זיינע גרויע טעג און קאַלטע ווינטען,
און שוואַך בין איך, און געמיין זיינען מיינע כוחות,
און איך וועל פאַרוועלקען. יאָ, יאָ, פאַרוועלקען און פאַרשווינדען.

Greylock Hall

און מיט מיין דור

און מיט מיין דור וועט זיך דאָס אַלץ ענדיגען?
עס טוט וועה — באמת טוט עס וועה!
זאָל איך אויסשרייען מיט וועהטאָג?
אָדער זאָל איך שווייגען?
פאַר וואָס? פאַר וואָס?
בין איך טאַקע שולדיג אין דעם,
אָדער אַזויא דאַרף דאָס געהן:
קינדער, אייניקלאַך און אור־אייניקלאַך —
ווער וועט וויסען און ווער וועט געדיינקען?
וואָס דיא ערד פאַרדעקט
מוז פאַרגעסען ווערען —
אַזויא זאָגט אַ פאָלקס־ווערטעל,
אָבער נור איצט, נור אין מיין דור.

עס האָבען דאָך ביז יעצט
זיך געצויגען פון דיא גאָר אור־אַלטע דורות
מיט עהרע און רעספעקט צוא אונזערע גרויסע
הייליג־גייסטיגע ירושה;
טייער און הויך געהאַלטען און טייער געשעצט
דעם זאָג, דעם באַפעל פון ג־ט׳ס געבאָט,
דעם פאַרזאָג און די שטראָף־רייד פון די נביאים,
דיא חכמה פון דיא אבות;
דיא געטרייקייט און גוטמוטיקייט פון טאַטע־מאַמע,
דער ווייטער בליק פון באחרית הימים[6]
האָבען געטרייסט, און וויא אַ פרילינג־ווינט,
געהיילט אפילו שווערע וואונדען.

אָבער אין מיין דור פון „הויכער ציוויליזאַציע״
וועט אַלץ פאַרשוואונדען ווערען?

May 30, '67 ב״ה יום ג׳ פ׳ במדבר

הערט, מיינע טייערע

אַ פּראָבלעם פון צוריק פאָהרען!
ווען איינער ווערט אַ פּראָבלעם, איז ער זעהר אָפט
אַ פּראָבלעם.
ניט נאָר צוריק פאָהרענדיג, נור אויך אַ ביסעלע אַהין פאָהרענדיג.
יאָ, אַ פּראָבלעם איז שטענדיג אַ פּראָבלעם.
בכל יום, בכל עת, בכל שעה [12].
אָבער מיינע ליבע, דער פאָטער אין הימעל זאָל אייך
העלפען אַז דאָס זאָל נור זיין אייער איינציגער „טראָבעל״.
פּראָבלעמען זיינען אַזויא ווי מענשען — פאַראַן פאַרשידענע —
גרויסע און קליינע.
הערט, הערט איהר מיינע טייערע, ליבע —
צוריקפאָהרען איז ניט פון די גרעסטע פּראָבלעמען.
ווייל עס וועט דאָך מוזען קומען דער טאָג
ווען מען וועט פאָהרען
אָבער ניט דאַרפען צוריק פאָהרען.

זייט מיר מוחל, דאָס זיינען פון די טעג
ווען מען שטעהט אויף אויף דער לינקער זייט.

טייערער פּאָטער

טייערער פּאָטער, גוטער גערעכטיגער טאַטע,
וואָס האָב איך געהערט? יאָ, איך האָב געהערט!
עס ווילט זיך מיר ניט גלויבען,
אונזערע הייליגע זין, אונזערע כשר׳ע אידישע
טעכטער, זייער בלוט איז הייליג און טייער,
דער שונא ער שטאַרקט זיך און גרילצט —
ער וואויעט און פילדערט וועגען זיינע שלעכטע מחשבות,
ער טאַנצט דעם אונהייליגען טאַנץ.
מיט אַ וואונש, אַ טייוועלשער,
אַ וואונש פון מאַכט און באַהערשונג,
האָט זיך אָנגעקליידט, דער שונא פון דער גאַנצער מענשהייט.
חאָטש איך בין אַ אידישע טאָכטער,
אָבער מיין הארץ וועהטאָגט און פייניגט —
וועהטאָגט פאַר יעדען, פאַר טאַטעס און מאַמעס,
ווייבער און אונשולדיגע קליינע קינדער
וועלכע וועלען נאָך שפּעטער, שפּעטער
זעהען זייערע פאַרקריפּעלטע טאַטעס
טאַטעס אָהן פיס און אָהן הענד.
בלייבען פאַרקריפּעלט, פאַרקריפּעלט אויף שטענדיג.
דעם טעם פון זיין אלמנות און יתומים.
אָבער שטאָלצע, ניט פאַרשעמטע.
זיגער מיט שטאָלץ, מיט מוטה,
מיט קעפּ געהויבענע!

אִין אַזאַ ניט באַלאַנסירטען גערעַנגעל
אַזוי וויא בימי מתתיהו [13]
אָדער אין די צייטען פון יהודה המכבי
„וטמאים ביד טהורים" [14]
איז מיין געבעט אויך איצטער —
רחמים — רחמים בחנם [15].

אָבער מיין בליק איז געווענדעט
צוא דיא זון פון מזרח.
איך קען נאָך פילען דעם דופט פון פרילינג,
דיא וואונדערבאַרע ג־טליכע יצירה
מיט מענשליכע בלוט פאַרפלעקט!
רויטע ראָזען און גרינע גראָזען
מיט אונשולדיגע, מענשליכע בלוט באַשפריצט.
בלוט, דם, כי דם היא חיים!
וואָס פאַר איין פאַרגאָסענעם טראָפּען
זיינען אפילו זקנים מחויב אָפּגעבען אַ דין־וחשבון.
טאַ, גוטער פאָטער, הייליגער באַשיצער,
רבון רבונו [16],
און וויא אַ געטרייער טאַטע
ווען נייטיג, הייל,
באַשיץ, פאַרגעב, אָבער ווען עס איז נייטיג
פאַרגעב, אָבער ווען נייטיג, הייל. —

ב״ה מאָנטקלער, יוני 20, 1967

מען לויפט

מען לויפט, מען לויפט, אָבער ניט מען אַנטלויפט.
אין מיין דור, ווען איך בין נאָך גאַנץ יונג געווען
האָט מען שוין אָנגעהויבען צו לויפען.
מען איז אַנטלאָפען ניט וויסענדיג וואוהין און פאַרוואָס,
מען איז אַנטלאָפען פון אַ זיכערען טויט,
זיך באַהאַלטען, זיך פאַרשטעקען אין וואַלד און פעלד.
געלאָפען נאָך הילף צו פרעמדע —
אַמאָל־אַמאָל פאַר געלט, און אַמאָל טאַקע אַ מענש מיט האַרץ —
אָבער געראַטעוועט זיך פון אַ זיכערען טויט,

טאַטע און מאַמע, קינדער און קינד׳ס קינדער
ניט אַלע צוזאַמען — זייא געזונט אויף שטענדיג,
מיין ליב קינד, מיין עופ׳עלע, מיין עופ׳עלע,
איך וויל נאָך אויך לעבען... אָבער דוא, מיין קינד
דוא דאַרפסט לעבען, אויב שוין יאָ געבאָרען,
פאַרוואָס ניט לעבען?
אפשר וועט נאָך דיין דור אויספילן
די הייליגע נבואה פון באחרית הימים [6]?

אָבער גרויסע געשעהענישען קומען מיט פלאַמען!
דערפאַר טאַקע, אפשר נאָך אין מיין דור.
לויפט מען טאַקע, מען לויפט! איר קעהרט, מיינע טייערע,
צוא דיא פלאַמען, דיא פלאַמען וואָס וואַרימען,
ניט, חלילה, פלאַמען וואָס פאַרברענען אָדער פאַרניכטען,
נור וואַרימען, טרייסטען און פאַרשפרעכען,
פאַרשפרעכען אַ שיינעם ליכט נאָכן מאָרגען
פאַר מיר, און פאַר דיר
און פאַר דער גאַנצער ג־טליכער יצירה.

ב״ה

THE FIRST DAY OF SUMMER

אַ גוטען מאָרגען, מיינע טייערע,
די זון איז הויך. זיא איז נאָך יונג, מילד און וואַרימט.
מירווילט זיך וויינען
און דאָס איז טאַקע דיא לעצטע זאַך, דיין האַרץ אויסצוגיסען,
פאַרוואָס איז מיין האַרץ אַזויא שווער היינט?
אַלץ דוכט זיך אַרום מיר אַזויא פיין, פערפעקט,
טאָ וואָס פעלט?
פרעגט, מיינע טייערע, וואָס עס פעלט.
עס פעלט דער עיקר.
יאָ, מיינע ליעבע, איהר ווייסט ניט וואָס דאָס איז?
דאָס איז אַ ביסעלע וואַרימקייט —
אַ שמייכעל אויף די ליפען.
איך מיין, אַ שמייכעל פון אַ נאָהענטען, פון אַן אייגענעם.
וואָס הערשט דאָ אַזאַ קעלט? מיין האַרץ ווערט ממש פאַרפראָרען.

ניטאָ קיין איינציגקייט, אַלע אַזויא צוברעקעלט
מאַמע, קינדער, ברידער און שוועסטער.
שוין 4 יאָהר וויא איך זוך.
איז, טאַקע שוין אַלץ פאַרלאָרען?

מיינע טעירע, מיט איין וואַרימען קוק,
מיט אַ שמייכעל אַ וואַרימען אויף אייערע ליפען
קען מיין פאַרפראָרענע האַרץ זיך אַ ביסעל צעוואַרימען,
מיין גייסט וואָלט זיך ווידער אַנטפלעקט צוא מיר.
קען איך האָבען נאָך עפּעס צוא געפינען אין מיינע
געציילטע, קומענדיגע טעג?

צוא איהר אָנדיינק —
נעלי גלעזעל ע״ה

אָט האָט זיא נאָך נעכטען געלאַכט —
דאָך געשוועבט צווישען לעבען און טויט —

אַזויא לוסטיג, אַזויא מונטער.
איהר גאַנצער וועזען האָט נאָך לעבען געגלוסט.

צוא איהרע קליינע 2 קינדער
האָט זיא אַ שטילע תפילה געשעפּצעט:
ווער וועט אייך צערטלען
מיט מאַמעשען ציטער?
ווער וועט אייך פאַרוויגען
אין אייערע שלאָפלאָזע נעכט?
פול מיט געבעט און ציטער
אַ שווערע טראַגעדיע,
דער יונגער קרבן פון אַ פּאַטאַלאָגישען פעלער
צום גרויסען הייליגען באַשעפער
האָט דיא נשמה פון אַ מאַמע
שטיל וויינענדיג געמורמעלט
מיט ליפען בלויא און פאַרציטערט
מיט אויגען וואָס וועלען זיך באַלד פאַרלעשען
האָט איהר מאַמע׳שער בליק
געוואָלט, נאָך האָטש איין מאָל אַ קוק טאָן אויף איין רגע
ווען דיא פרוכט פון איהר מוטער־לייב
בלייבט עלענד אַליין.

איך שטאַרב! פאַר׳יתומ׳ט אויף שטענדיג
וועלען מיינע 2 קינדערלעך זיין!

ב״ה פ׳ קרח תשכ״ז

איינדרוקען פון מיטנאַכטיגע געדאַנקען

ווער בין איך?
איך פיל איך בין רגש [17]
וואָס שוועבט אין דער לופטען.
איך געהער ניט דאָ, ניט דאָרטען,

פיל פייעריגע געדאַנקען
געשליינגעלט מיט מענשליכען באַגער.
עס קלאַפּען אין מוח דער עבר [18] און להבא [19]
ווייל אין דעם הווה [20] איז גאָר ניטאָ.
דיא פאַרבאָרגענע דרכים פון מענשליכען
געראַנגעל, נאָך פון ימי בראשית [21]
וואָס דאָס איז דער אָנפאַנג פון דער גאַנצער יצירה
קען איך דאָך אויך, מסתמא, זיין אַ קליינער טייל פון דעם.
אָבער עפּעס גייט ניט,

איך פּאַס ניט, ניט דאָ, און ניט דאָרט.
שטענדיג בין איך פעליג, ניטאָ קיין שלימות,
איך שוועב אין דער לופטען
וויא אַ געשטאַלט פון אַ פאַרבלאָנדזשעטע.

טיפע געפילען און הויכע פאַרלאַנגען
וועלכע מיין גאַנצער וועזען גלוסט —
און דורשטיג, דורשטיג נאָך עפּעס
וואָס מען קען ניט געפינען — ניט דאָ, און ניט דאָרט.
דיא וועלט איז אַ שיינע, אַ ליכטיגע, אַ קלאָרע
פול מיט הימלישען גייסט,
אָבער מיר, דאָ, די מענשען־קינדער
אַלע, אַלע וויא איינער, הילפלאָז
ווילע קליינע, וועלטישע באַגערען
לאָזען אונז צוא ווייט ניט פאַהרען...

שבת קודש אָדער לכבוד שבת

שבת קודש דער הייליגסטער טאָג,
דער טאָג פון מנוחת הנפש און מנוחת הגוף [23],
פאַר קליין און פאַר גרויס דיא שכינה באַווייזט זיך.
זיא באַגלייט יעדען איינעם און באַשיינט זיין טיש.
שבת, אַ געבענטשטער
פאַר מדרגות גאָר הויכע צו דערגרייכען,

לכבוד שבת איז אויך אַ זאַך —
מען גרייט זיך, מען ריכט זיך,
מען באַקט און מען קאָכט.
קינדערלעך קליינינקע, קינדערלעך זיסינקע,
מען פוצט זייא, מען קאַמט זייא פאַרן הייליגען טאָג ;
מען לויפט, מען פילדערט מיט הייליגער ערוואַרטונג
צום שיינעם גאַסט מקבל פנים זיין.
און דער גאַנצער ווען אָטעמט
מיט דיא אַראָמאַ, דיא דופטען פון ערהויבענעם גאַסט
שבת מלכתא [24], דעם קיום פאַר דער גאַנצער וואָך
און אַז ברוך הוא האָט געהייליגט
מיט אַ באַפעל אויף דיא דורות —
עד סוף כל העולם [9].

זייא פריילעך, דוא מענש,
אָט קומט דער שבת שוין אָן
און גייט אַ ריקוד'ל, און טאַנצט אַלע אין קאָן !
גוט שבת, גוט שבט, דוא טייערער איד !
דאָס איז פאַר דיר אַ געשיינק פון באַשעפער אַליין
און אַלע, ווי איינער אין קאָן אַריין !

מנוחת הנפש — מנוחת הגוף [23]

זיינען, דיאביידע, ניט איינס און דיא זעלבע?
ווייל צושיידען קען מען זיי ניט.
ווייל מיר ווייסען, — „אין קמח, אין תורה" [25].

דער נפש, דיא הייליגע און וויכטיגע פון דעם בן־אָדם,
ווייל אָן דעם האָט דאָך דאָס גאָרניט קיין זין.
דער דאָ־זיין איז דאָך אַ קורצער.
אַזויא איז דער געבאָט, און אַזויא מוז דאָס זיין.
אם בגבורות [26], איז אַכציג,
אָבער דיא אייביגקייט איז אייביג
און גייט איבער פון דור צוא דור.
„דור הולך ודור בא" [27]. וויא קען עס דען אַנדערש זיין?
אַ מענש, בין איך זיכער,
אַז נפש איז דער זין פון „יש"
און די ד' אותיות דערמאָנט דעם „שם" [28].
זייא זיינען דיא וויכטיגסטע פון דעם גאַנצען זין,

אָבער נייטיג זיינען ביידע. צוא דיר, פאָטער
איז אונזער בקשה:
האַלט זייא צוזאַמען אין האַרמאָני,
דאַן וועט דיא הייליגע תפילה
פון שחרית און ערבית,
דיא תפילה פון יעדען טאָג,
דיא תפילה:
"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
למען תזכרו!" [29]
למען תזכרו
שטענדיג יעדען טאָג
טאָקע וויא אַ באַנייאונג —
אַ באַנייאונג פון מעשי בראשית [30]
ווייל בראשית ברייגגט בריאה [31]
און בריאה מיינט אַלץ

אַלץ וואָס מיר זעהען
און אַלץ וואָס מיר זעהען ניט,
ווייל אונזערע כוחות זיינען באַשרייִנקטע,
אָבער מיט מדרגות[32] הויכע און יגיעה[33] אַ סך
קען זיך יעדער מענש איינשאַפען,
דורך פאַרשידענע וועגען —
ווייל דיא בריאה פון בחירה[34]
איז זיין פּריווילעג.
טאָ, גיב אונז ביידע, הייליגער באַשעפער
און אַ דאַנק און אַ לויב פאַר היינטיגען טאָג.

July 20, '67 ב״ה

רוהיג און שטיל

(איינדרוק פון אַ שפּאַציר צווישען בערג, הימעל און טאָל)

און עס איז אַזויא רוהיג, שטיל
עס איז מיר אומעטיג גוט

דיא וועגען דיא זעלבע וויא אַמאָל
און איך גייא זיך מיר רוהיג, געמיטליך אַליין.
און פאַרוואָס בין איך אַליין?
און וואו איז ער, ער מיין שטענדיגער באַגלייטער?
איז ער ווייט פון מיר? אַ ניין!
באַהענט, זייער באַהענט, נעהענטער ווי שטענדיג.
ער היט מיר, ער מיהט זיך פאַר מיר.
אויב ניט ער, וואָלט מיין וועג געווען שווערער נאָך.

יאָ, עס איז מיר אומעטיג גוט...
און גוט איז מיר ווייל איך האָב אַ פאָטער,
אַ פאָטער פאַר דיא אַלע וואָס זיינען וויא איך —
אַליין, אַליין אויף דער גאַנצער וועלט.

צווישען דיא הערליכע הייליגע יצירה
דיא גרויסע ווילדע בוימער,
די אונענדליכע פעלדער מיט גראָזען באַדעקט
זייא זיינען די אוצרות פון דיא אונענדליכקייט
פון שטאַרקען מעכטיגען באַשעפער
וואָס באַזאָרגט אַלץ. אַלץ אַזויא רייך און הערליך
ממש בעצויבערענד, וואונדערבאַר שיין!
אַט ווילט זיך וויינען, וויינען פון פרייד,
אַלץ אַרום מיר איז העכער וויא הויך
און ברייטער ווי ברייט, שענער וויא שיין,

אָבער מיר! מיר איז אומעטיג גוט...

Mountaindale, Sun Ray House

אָט זיץ איך אין מיין געצעלטל

אָט זיץ איך אַליין אין מיין געצעלטעל
אַליין מיט מיין שווערען געמיטה
עפּעס אַ ווינטעל פון ערגיץ, פון ווייטען
פון דיא הויכעניסען פון דיא בערג —
אַ ווינטעל וואָס טוליעט מיט אַ רוהיגקייט,
געשיקט איז ער צוא מיר און צוא דיר,
צוא אונז אַלעמען, צו אַלעמען ווער עס פאַרלאַנגען
נור אַ ביסעל מנוחה, וואָס מורמלען שטיל, שטיל
זייער געבעט צום באַשעפער.
שיק דיין דערלייזונג צוא דיא פאַרצווייפעלטע —
פאַרצווייפעלטע פון פאַרטומלונג,
דיא שרעקליכע פאַרטומלונג פון דעם גרויסער ווירוואַר.

אַ וועלט אַ שיינע, אַ ליכטיגע, אַ הערליכע
וואָס איז ניט פאַר׳ן בן־אָדם צוא באַגרייפען.
אַ מתנה פון אַלמעכטיגען צוא זיין ליבלינג
וועלכער איז זוכה צו האָבען דיא ברירה
צווישען גוט און שלעכט,
צווישען ריין און אומריין.
אַ ביסעל צוא באַגרייפען דיא וואונדער,
דיא וואונדער פון דער יצירה
וואָס איז העכער וויא מענשליך
געגעבען פון טאַטען, דעם דיין אלמנות און אבי יתומים [35].
נעם צוא מיין שבת מיט מיין שטומען לשון
באַשיץ, און הייל! וויא שטענדיג, וויא אימער!

July 28, '67 Mountaindale, N. Y.

דער גורל פון אַן איינצעלנעם מענשען

דאָ, איז די בעטעל, אַ שמאָלינקע, האָסטוא אָבער
גענוג רוהם אַרום דיר!
דוא קענסט גיין וואו דוא ווילסט, קענסט טאָן וואָס דוא ווילסט
ליכט און פרייהייט פון באַוועגונג.
אָבער דער עלענדער מענש פילט זיך שטענדיג ניט באַקוועם.
ער זוכט צוא לויפען — אַנטלויפען פון זיך, פון זיין אייגענעם שאָטען.
דוא קענסט ניט פאַרשטיין אַז ניט דיא בעטעל איז צוא אַ שמאָלע.
איז וואָס פלאָגט דיר און נאָגט דיין טרויעריג געמיטה?
עס קומט אָן אין דיר דיין איינזאַמקייט, דיין אַליין זיין
דאָס וועט ניט פאַרבעסערען דיינע וואונדען, דיין פיין,

און אָט האָסטו שוין אַ בעט אַ ברייטע
מיט צוויי פענצטער פון דרום און צפון
און אַ ברייטע וועג, וואָס פירט אַלעמען וועמענ׳ס האַרץ נור גלוסט
צוא מזרח, מערב, צוא דרום און צפון.
ב״ה [36] אַ געפילדער פון קינדערלעך יונג און פריש
מיט זייער רירעוודיגקייט און קינדערשען געלעכטער
און עסען צוא זאַט, גרייט פאַר דיר שטענדיג.
נור ערגיץ, אין דער טיפעניש, אין דער טיפעניש פון דיין נשמה
אַ חלל [37] אַ פוסטער וואָס רופט און מאָנט
און קיינער ווייס ניט און קיינער דערקענט ניט
וואָס עס ווילט זיך דיר באַהאַלטען
דיין צובראָכען געמיטה.

מיט אַ געפיל פון אונזיכערקייט בינסטוא שטענדיג באַהערשט,
דוא אַנטלויפסט פון דעם רחמנות,
רחמנות צו אַן עלענדען איז דאָך פון דיא גרויסע מצוות
און מצוות זיינען נייטיג, נייטיג פאַר יעדען,
נייטיג צוא באַלאַנסירען דעם טאָג־טעגליכען פאַרברעך,
ווייל מיט מצוות, אַפילו קליינע, קענען אונרעכטען,
אונרעכטען ניט באַוואוסטע, ניט ווילענדיג,
אויפ׳ן וואָג־שאָל פון אמת, אמת און צדק פאַרגעבען,
ווייל מצוה גוררת מצוה [38], און אונרעכט בריינגט אונרעכט.

מיטנאַכטיגע געדאַנקען

מיט נאַכטיגע געדאַנקען
פאַרוואָס קען איך ניט שלאָפען?
איך קען ניט שלאָפען ווייל איך האָב צופיל פאַרלאָרען.
האָב איך דען באמת פאַרלאָרען?
איך בין דאָך דאָ — אָט ליג איך אויף מיין בעט,
אַ בעט אַ ברייטע, אַ באַקוועמע;
דיא נאַכט איז שטיל, סודות׳דיג שטיל:
אָט ליגען דיא הייליגע ספרים,
ספרים פון טיפע געדאַנקען,
זייא זיינען צוא מיר אַזויא נאָהענט —
מיינע אַלטע באַקאַנטע פריינד.
וואָס האָסטוא געזאָגט? פריינד?

זייא זיינען דיא עדות פון מיין גאַנצער פאַרגאַנגענהייט,
אַ פאַרגאַנגענהייט פון אַ לעבען,
פון לאַנגע יאָהרען צוזאַמען.
זייא קוקען אויף מיר, די ספרים,
איך קוק אויף אויף זייא;
רעדען זייא צוא מיר מיט אַ שפּראַך אַ פאַרבאָרעגענע.
מיין האַרץ לעכצט און ביינקט
נאָך יענע שיינע גליקליכע יאָהרען.

איך פרעג צוא זיך: האָב איך אַ חלק אין דעם,
אין דער הייליגער, ליכטיגער ירושה
וואָס געהערט צוא אַלעמען? אַ ירושה ניט נאָר פאַר קינדער,
פאַר מיין פאָלק, און פאַר אַלע וואָס ווילען דאָס האָבען.

געבענשט אויף אייביג, אויף שטענדיג, וועלען בלייבען די הענט
וואָס האָבען דיא ספרים געשאַפען!

גייא מיין קינד

גייא מיין קינד, ניט שטעל זיך אָפּ —
נייג ניט, ניט רעכטס און ניט לינקס.
דער דרך המלך [39] איז אימער דער ריכטיגער וועג:
מיט מוטה און מיט שטאָלץ.
מיט ווירדע צוא זיך און צום צווייטען,
מיט רוהיגקייט אין האַרצען,
און מיט בטחון צום באַשעפער
מיט אַ פאַרלאַנג צוא העלפען
ווען דיין הילף איז נייטיג.
שטענדיג זייא גרייט פאַר אַ קאַמף אַ גערעכטען,
פאַרבייג ניט דעם אמת אין וועלכען דוא גלויבסט.

שפּין ווייטער דעם פאַדים,
דעם פאַדים פון דיא פאַרגאַנגענע דורות.
זוך ניט בייא אַ צווייטען,
דוא וועסט דאָס ניט געפינען.
ווייל יעדערער פאַר זיך איז גערעכט

און וואו נעמט מען דעם שופט,
דעם שופט פון בסוף כל הדורות [40] ?
יעדער דור מיט זיין פעלער,
יעדער דור מיט זיינע מעלות —
דער לעבען ער גייט און פאַרגייט,

אָבער באַלוינונג, באַלוינונג פאַרדינטע —
נעם צוא דאָס פאַרדינטע — אַ נקי כפים ובר לבב [41]
זאָל דאָס זיין דיין שטאָלץ און דיי ווירדע,

דאַן קענסטו רוהיג שלאָפען
מיט אַ חלום אַ זיסען
אויפ׳ן מאָרגען ערוואַרט.

אין פריא מאָרגען

אָט גייא איך אויפ'ן וועג, איך גייא אַליין,
אין האַרצען דריקט, עס דריקט אַ געוויין.
פאַרוואָס זאָל איינער וויינען ווען מען קען נאָך גיין?
גיין איז דאָך אַ פריווילעגיע געגעבען
פון ג' ברוך־הוא אַליין
און פאַר אַ געשיינק דאַרף מען באַדאַנקען

עס איז דאָך אַזויא לייכט —
אַ וואָרט אַ קורצער אויף אַלע לשונות,
אַ וואָרט פון פיר אותיות —
וואָס זאָגט אַזויא פיל.
אַ וואָרט וואָס ווערט באַנוצט
פון גרויס און פון קליין,
עס גיט פאַרגעניגען פאַר דעם וואָס גיט און וואָס נעמט
ביידע זיינען צופרידען און ביידע ניט פאַרשעמט.

טאָ קוק זיך אַרום, אָט גייט שוין די זון
און עפּעס מיט אַ פרייליכקייט פילט זיך מיין האַרץ אָן,
אַ פרייליכקייט, אַפילו אַן אומעטיגע,
טוט אויך באַלאַנסירען דעם מוטה.
דוא ערוואַרטסט דעם אָנקומען, דעם אָנזאָג
פון אַ באַנייטען טאָג,
אַ טאָג, אַזאַ גרויסער חלק פון דיין דאָ־זיין.

טעג זיינען געציילטע צוא יעדען באַשאַף,
זייא קומען און גייען מיט דעם נאַטירליכען גאַנג
און דוא, מענש, מיט נוטצען נעם צוא דעם געשאַנק.

August 7, '67 ב״ה ר״ח אב תשכ״ז

פאַרוואָס ווין איך אין הלל?

איך ווין אין הלל ווייל איך בעט.
און וואָס בעט איך?
אנא ה׳ הושיעה נא!
אנא ה׳ הצליחה נא[42]!

אוןביידע ביטעס זיינען נייטיג,
נייטיג פאַר יעדען וואָס בעט.
אָבער איך, איך בעט פאַר דיא ערשטע,
זיא איז צוא מיר נאָהענט.
ווען איינער קריגט דאָס,
קריגט שוין דיא צווייטע.

טאָ צוא וואָס צווייא מאָל בעטען?
ווייל אין צווייען איז שטאַרקער,
אַזויא זאָגט אַ פאָלקס־וואָרט.

אָבער פאַר מיר, הייליגער באַשעפער,
מיין ביטע צוא דיר — אנא ה׳ הושיעה נא!
הייל מיין צובראָכענע האַרץ,
אנא ה׳ הושיעה נא — — —

Mountaindale, Sun Ray House

August 10, '67 ב״ה

דיא וואונדערבאַרע עלטערע פרויא

זי זיצט זיך אין איהר אייגען געצעלט
אַזויא געמיטליך און רואיג,
אין איהר לעבען האָט זיא שוין אַלעס באַזאָרגט,
מיט רעספּעקט צום צווייטען און מיט ווירדע צוא זיך
האָט זיך איהר לעבען געשפּונען ניט לייכט,
אָבער זיא, די וואונדערבאַרע פרויא,
האָט קיין מאָל ניט פאַרצווייפעלט,
ווייל מיט בטחון איז געוועזן פול איהר האַרץ,
מיט האָפּענונג פאַר׳ן מאָרגען.

דער מאָרגען וואָס איז פאַר יעדען אַ סוד,
ער דערציילט ניט, און אַנטפּלעקט זיך פאַר קיינעם,
דער מאָרגען איז פאַר יעדען פאַרבאָרגט.

און מיט אַ רוהיגען האַרצען ערוואַרט זיא
דיא אונפאַרמיידליכע שעה.
נור כל זמן עס לאָזט זיך, און כל זמן מען קען נאָך
טוט זי נוטצען נאָך ברייננגען איהר זיין־דאָ.
זיא ראַשט ניט, זי טומעלט ניט,
ווייל אַזויא איז פון באַשאַף און אַזויא איז איהר געמיטה
זיא דאַרף ניט קיין גליקען:
איהר ציל איז צוא העלפען
וויא נאָר מען דאַרף.

איר גוטע נשמה וועט זיך פון איהר אָפּשיידען
מיט אַ ניגון אַ שטילען,
מיט די זיסע טענער
און אַ הייליגע האַרץ.

Mountaindale
This is Mrs. Master again
The day of my departure

ואתחנן![43]

האט ער, משה, אליין געבעטען?

אבער ניין, אזוי א האט געזאגט זיין באשעפער:
פארלאנג ניט און בעט ניט.
פון דעם שטורעמדיגען ים האט מען דיר ארויסגעצויגען.
דיין געשטאלט און פנים איז געווען מונטער און שיין
דיין גאנג אין לעבען.
פון דעם טיפעניש אין דעם שלאנגען־גרוב
צום הויך פון שני לוחות
דיין ווירקונג אויף דער וועלט
האסטוא מיט ווירדע דערגרייכט.
דיין צייט איז פאראיבער,
די אייביגקייט איז ג־טליך,
אבער מענשליך בינסטוא —
דארום, זוך ניט און בעט ניט.

דער וועג פון א פיהרער,
א מנהיג בישראל״,
זיין פריידען, זיין ליידען
איז הערליך און שיין.
געענדיגט דיין אויפגאב
און צוריק מוסטוא גיין!...

August 24, '67 ב"ה

איינדרוקען פון מיטנאַכטיגע שעה'ן

דיא מינאַכטיגע שעה'ן זיינען סודות'דיג צוא מיר,
זייא שעפּטשען מיט שטילקייט אין דיא רוימען
דיא געשעהענישען פון דעם פאַרגאַנגענעם טאָג —
דיא שפּאַנונג און ערוואַרטונג
פון דעם קומענדיגען מאָרגען
וואָס יעדעריגער איז, כמעט, אַ באַשאַף
פון געבאָרען, פון וועלטען נייע
און אַן ענדע פון אַ לעבען פון דאָ־זיין.

אַ לעבען פון ליידען, אַ לעבען פון פריידען
פון טעג און פון נעכט, מיט געשעהעניסען אַ סך —
פון האָפנונג אויף אייביגקייטען שטומע,
וואָס זיינען צוא קיינעם ניט אַנטפּלעקט.
מיט גלויבען, און אַ שטאַרקען בטחון
אין דיא אומבאַוואוסטזיניגקייט פאַר בשר ודם —
דער זין פון אַ ג־טליכען פאַרנעם
וואָס איז העכערער פון מענשליך פאַרשטאַנד.

טאָ, זודט ניט, און פרעג ניט; עס בלייבט וויא געווען.
דיא נאַכט וועט פאַרבייא גיין און דער טאָג וועט ווידער געשעהן.

Sept. 1, '67 ב"ה ט"ו אלול תשכ"ז

דער יאָהרצייט נאָך מיין אונפערגעסליכען ברודער,
הרב הגאון והחסיד, שלמה לייב הלוי לעוויטאַן.

אבי יתומים ודיין אלמנות[35]

אַ יתום דאַרף אַ טאַטען,
אָבער פאַרוואָס דאַרף אַן אלמנה אַ דיין ?

צו זיין אַ דיין פאַר אלמנות איז טאַקע נור
פאַר ג׳ אַליין.
אַ מענש וועט ריכטען מענשליך
און מענשליך קען ניט זיין פערפעקט,
ווייל אַלע זיינען מיר נור בשר ודם.

דער פאָטער פאַר יתומים
קען אויך נור אָנגעטרויט ווערען צום כל יכול[45] אַליין,
אָבער קינדער זיינען אַ ריינער אונשולדיגער באַשאַף,

אָבער אלמנות זיינען זינדיג
מיט יעדער שריט, יעדער טריט.
ווייל זייער באַשערטער און באַשיצער
איז מענשליך פון זיא ווייט,
פון די לעבעדיגע מוז ער זיין אָפּגעשיידט,
ער זיכער מיהט זיך פאַר זיין יוגענד־פרויא,
זיין פרויא דיא אלמנה,

אָבער משפט׳ן טוט איהר יעדער איינער,
דאַרום דאַרף זיא אַלס דיין
דעם באַשעפער אַליין —
און נור דאַמאָלסט קען איהר וועג
ביז דער ענדע פון איהר לעבען
בלייבען ריין.

מיין נאָמען ווייסט איהר דאָך — דיא אלמנה!

ערב ראש השנה געדאַנקען

עס איז שוין נאָך האַלבע נאַכט,
שוין נאָך דיא ערשטע סליחות,
אין אונבאַוואוסטזיניגקייט קלאַפּט יעדען אידענ׳ס האַרץ.
אין אומרואיגקייט, פאַרנעפּעלט —
פאַרשלייערט אַזויא וויא אַ כלה אין איהר חופּה־טאָג.

אין אַ קנויל, אַ פאַרזיגעלטע —
זיינען די טעג, די פאַרגאַנגענע
וויא אויך דיא טעג פון צוקונפט —
דורך געדאַנקען פאַרשידענע,
מיט אַ צאַפּעלדיגען געמיטה באַהערשט.
עפּעס פלאַנטערן זיך דער עתיד [46] מיט׳ן להבא [19]
און יעדער אויף זיין שטייגער
גיט זיך אונבאַוואוסטזיניג אַ נעם
צוא דיא זייער אור־אַלטע מתנה
פון צדקה, תפילה ותשובה.

אַ גליקליך געבענשטען יאָהר —
אַ יאָהר פון געזונד,
אויך אַ יאָהר פון נחת און פרנסה;
אחרית ימים [6] און שלום אויף דער גאַנצער וועלט.
„אַ פאַרלאַנג אַ באַשיידענער" — — —
מיט חשבון־הנפש,
גיט די האַרץ, די נאַרישע, אַ ציטער,
אָבער מיט׳ן בטחון צום באַשעפער
אויף אַ יאָהר אַ נייעם — פיל בעסער און שענער.

מיין האַרץ ווייטאָגט

ווייטאָגט פאַר זיך אַליין און פאַר אַלע אייגענע.
גאָטעניו, גיב אונז אויפ'ן נייעם יאָהר
דעם פאַרשטאַנד צוא פאַרשטיין.

וויא צוא פאַרשטיין די טיפזיניגקייט
און דיא ברכה פון דיא ג־טליכע לעהרע.
נעם אַרויס, דוא גוטער באַשעפער, אויפ'ן נייעם יאָהר,
דיא קורצזיכטיגע און די פאַרבלאָנדזשעטע —
פאַרבלאָנדזשעט, ניט וויסענדיג
וועלכע איז דיא ריכטיגע, גראָדע וועג —
דיא וועג צוא גליק און נחת רוח[47]
פאַר זיך, פאַר קינדער, און קינדס־קינדער.

וויל טונקעל זיינען דיא אויגען
אפילו פון דיא וואָס קענען זעהען.
וויל דער טעות, אַז דיא חסרונות פון אונזערע
זיינען אויך דיא חסרונות פון אַנדערע.

געפין, מיין פריינד, דעם וועג צוא זיך אַליין
מיטן אמת'ן חשבון־הנפש.
איז פאַר דיר אַלע מאָל אָפען דער וועג,
דער וועג פון גליק — וואָס דאָס מיינט תשובה.
און דאַן, וועלען דיינע קורצזיכטיגע אויגען
דערזעהען די אמת'ע ליכט
און דער וואָס בלאָנדזשעט וועט קומען צוריק
אויפ'ן נייעם יאָהר, אָ, גוטער ג־ט,
פאַרגיב!

Oct. 4, '67

ב"ה

מיטנאַכטיגע געדאַנקען!

עס איז שטיל און רוהיג אַרום,
אַ ווירוואַר פון פערשידענע געדאַנקען,
אַ לאַנגע פאַרגאַנגענהייט,
צוקונפט, אַ קורצע —
אַ קורצע צוקונפט.

נאָך שעה׳ן געציילטע, אין אַ טאָג, אַ האַלבען
קענען זיך גאָר ווערטפול די שעה׳ן אָנפילען.
אַזויא פיל צוא ערווערבען —
בקשות פערשידענע —
פאַר יעדען איינעם
אין זיין אייגען קליין וועלטעל
אפילו אין דעם טומעל, דעם גרויסען
פון „האַסלען און באַסלען"
מיט דיא אַלע נויטווענדיגקייטען
פון אַ יום־טוב אָן אָנקומענדיגען, צוצוגרייטען —
איז דאָך דיא האַרץ אַ ביסעל באַלעסטיגט
מיט אונרואיגקייט, געפילען און בקשות —
אַ שווערע אונזיכערקייט
איז פאַרבאָרגען פאַר יעדען —
פאַר דעם אָנקומען פון דעם יאָהר דעם נייעם.

אָ, גרויסער באַשעפער!
גיב אונזער וועלטעל, דיא וועלטעל אין טומעל,
פאַרגעבונג! אַ ביסעלע מנוחת הנפש [23] און אַ
רוהיגקייט פאַר דעם גרויסען רומיל.

Greylock Hall
A day before Hoshanah Rabbah

עננו! עננו! [48]

דיין אלמנות, אבי יתומים! [35]
פאַרוואָס זאָג איך פאַרקערט?
ניין, ניט פאַרקערט —
איך זאָג וויא איך פאַרשטייא —
עננו!
איך בעט דיך, פאַרשטייא מיין לשון אויך —
דו, אַלמעכטיגער, פאַר דיר זיינען אַלעמענ׳ס לשונות גלייך.
דיא האַרץ האָט נור איין שפּראַך,
און דאָס איז דיא שפּראַך וואָס דוא פאַרלאַנגסט.
איז ווידער נור איין וואָרט, טייערער פאָטער, עננו.

עס איז שווער פאַר אַלעמען היינט —
און נאָך שווערער פאַר מיר,
מיינע אויגען זיינען אַ ביסעלע טונקעל.
פאַרגיב דיא נאַרישקייטען פון מיין יוגענד.
דיא זכותים [49] פון היינט, העלף צוא מאַכען גוט.
דער מאָרגען איז דאָך דיינער,
מאַך עס זאָל זיין אויך מיינער.
ווייל אַ סך צו פאַרריכטען, איז דער באַגער,
דער באַגער פאַר מיין מאָרגען —
פאַר מיר, פאַר אַלע מיינע —

צוא דיר, באַשעפער, זיינען דאָך אַלע וועלטען אַנטפּלעקט.
שיק דיינע רחמים צוא צפון, צוא מזרח, צוא דרום, צוא מערב!
צוא אַ וועלט אין טומעל, דיין שטאַרקע האַנט שטרעק אויס.
באַשיץ, פאַרגעב, פאַרגעב און באַשיץ! — —

Nov. 2, '67 ב״ה ערב ר״ח מרחשון תשכ״ז

אַ געבעט

איז טאָקע מיין צייט שוין פאריבער,
איך בעט דיר, זאָג מיר מיין פריינד ?
איז טאָקע שוין אַלעס פאַר מיר פאַרגאַנגען ?
ענטפער מיר, איך בעט דיר, מיין קינד —

דער יאָהר האָט פערשידענע צייטען,
פיר צייטען, אַ געבאָט פון דער נאַטור אַליין,
אַזויא האָט דער באַשעפער געשאַפען
זיין וועלטעל, די קליינע, פאַר אונז
צו געניסען, צו ווירקען, מיט נוצען
פאַר דיר, זיין אייגענעם קינד.

נור דוא, מענש, נעם אויף און באַטראַכט דאָס,
די וואונדער פון הייליג באַשאַף.
פאַר מיר, פאַר דיר, אָהן אויסנאַם !
פאַר יעדען פון זיינע קינדער איז פאַראַן
גענוג ! נאָך מיט רוח [50] פאַר יעדען
ווייל דורות גייען און קומען, קומען און גייען —
אָבער דער שנירל פון דאָ־זיין
ווערט שטענדיג געקניפט און געבונדען
דיא דורות זייא קומען און גייען.

אַזויא איז מיין געבעט צוא דיר, אָ, דוא הייליגער פאָטער,
פאַרלייגער מיין צייט —
פון דיא ליכט פון דער זון נאָך צוא געניסען.
אָ, איך בעט דיר, גיב צוא דיין הייליג באַפעל . . .

Nov., '67 ב״ה

די קליינינקע מזוזה׳לע

די קליינינקע מזוזה׳לע אויף דער ברייטער טיר
מיט איהר ג־טליכער הייליגקייט, זיא רעדט צוא מיר
מיט קינדערשער נאַאיוויטעט און מיט גרויסקייט
ערהאַבענקייט אין אַ ג־טליכען פאַרנעם
וויא באַשיידען מיט איהר שיינקייט,
פול מיט אידישען חן.
וויפיל עהרליכקייט און געטרייקייט
אין איהר אידישען שטאַם!
מיט האַריזאַנטישע ברייטקייט
און מיט באַשיידענקייט פון באַשעפער
פול מיט גוטוואונטשען און חכמה
צוא דיר, מענשען־קינד
כמעט פון אַ ג־טליכען פאַרנעם
חכמה פון די דראַבינקע אותיות׳לעך
באַשיידענקייט, פשטות [51] און גליק־וואונש
פון באַשעפער אַליין
צוא יעדען מענשען־קינד —
גרויס אָדער קליין

זיא רעדט צוא מיר מיט איהר אידישען חן
אין די מיטנאַכטיגע שעהן
און צייטען פון טומעל און געראַנגעל
צווישען שלעכט און גוט,
אָבער זיא, דיא קליינע מזוזה׳לע
בלייבט שטענדיג באַשיידען און ריין!

Thanksgiving, Montclair

חנוכה

וויא הערליך און וואונדערבאַר זיינען, אַ ג׳, דיינע וועגען!
געשלענגעלט מיט דעם צער און מיט נחת צוזאַמען.
אַלץ איז געציילט און גערעכענט
זיין מענשען־קינד, דאָס לעבען אַזויא פּרעכטיג צוא באַלאַנסירען.
פאַר צער און פאַרדינטען שטראָף,
מיט אַזויא פיל פריידען און נחת אונזערע הערצער אָנפילען.
אַלץ איז געוואויגען, און אַלץ איז געמאָסטען,
ניטאָ, חלילה, קיין מינוט אָהן חשבון, אָהן דעה.
און אַלץ איז געשלענגעלט דורך, דורך הייליג פאַרבאָרגענע וועגען,
אַ טאָג מיט ליידען, חלילה, און אַ טאָג מיט גליק.

קענסטו דען, דו מענש, באַגרייפען און פאַרשטיין?
אַז דאַן ווען דיא האַרץ איז, חלילה, פול מיט פיין
וועט דער אַלמעכטיגער פאָטער אין הימעל
דיין ליידען און דיין פיין, גאָר שנעל אין אַ שמחה פאַרוואַנדלען?
און מיר, אַלע צוזאַמען, אַלע צוזאַמען פון פרייד געניסען
און די ליידען פון דעם נעכטען וועט מאָרגען מיט פריידען דערציילען,
אָט זעהט מיט אייערע אויגען, חלילה ניט פאַרצווייפלען.

דיא ליכטיגע טעג פון יום־טוב חנוכה
זייא זיינען ווידער געקומען
פול מיט פרייד און מיט שמחה טוען די ליכטעלעך
פון אייביגע ניסים אָנצינדען
און הנרות הללו טוען מיר אַלע צוזאַמען זינגען.

ב״ה יום ו׳ דחנוכה, ערב ר״ח טבת, תשכ״ז

אַ ראָד

אַ גרויסער אָדער אַ קליינער,
אַ ראָד.
האַלט זיך אָן, דוא מענש
האַלט זיך אָן פעסט.
דוא מוזט עס האָבען, אָהן דעם קענסטו ניט זיין.
דוא דרייסט זיך מיט, מיט אַלע צוזאַמען,
אַמאָל בינסטוא אונטער און אַמאָל בינסטוא הויך —
ווייל דער ראָד, ער דרייט זיך, ער גייט זיין וועג —
און דוא, מענשען־קינד,
ניט שטעל זיך אָפּ, פרעג ניט און זוך ניט.
נור האַלט זיך אָן!
פאַלסטו, חלילה, איז פאַרשפילט דיין קאָן!

ווייל אַליין בינסטוא איינער
און קיינער איז ניט מיט דיר.
אָהן דעם ראָד וואָס דרייט זיך
בלייבסטו עלענד און שטום

און ווער וועט פאַרשטיין דיך?
דיין לויף און דיין שפרונג
פאַרגעסען וועט ווערען
און פאַרלאָשען וועט בלייבען
דער פלאַם פון דיין מוטה.

און ווען וועסט ווערען פאַרגעסען, און דוא בלייבסט שטום!

הערות

1. השגחה — פון ג־ט.
2. סוף כל דורות — זעהט הערה 6.
3. תרח'ן — דער פאָטער פון אברהם אָבינו.
4. להבה — אַ פלאַם; געטליכע מיסטעריע.
5. תרי"ג מצוות — די אַלע 613 מצוות פון דער תורה.
6. באחרית הימים — דיא נבואה פון ישעיהו הנביא און מיכה הנביא; אַז עס וועט קומען אַ צייט פון שלום און גערעכטיגקייט צווישען אַלע מענשען איבער דער גאַנצער וועלט.
7. נעשה ונשמע — „מיר וועלען נאָכפאָלגען און מיר וועלען זיך צוהערען"; געוויינטליך איז דאָס פאַרקערט געזאָגט, אָבער אַזוי זאָגט די תורה, האָבען די בני־ישראל אויסגעשריען, אַז זייא זיינען געשטאַנען פאַר הר סיני.
8. תנו לי רב! גיט מיר אַ סך; [איך וויל האָבען אַ סך]
9. בצלם אלקים — אין גאָט'ס „געשטאַלט".
10. להבחין בין יום ובין לילה — דער אונטערשייד צווישען טאָג און נאַכט.
11. כ"ז ניסן — 27־טער טאָג אין מאָנאַט ניסן.
12. בכל יום, בכל עת, ובכל שעה — אַלעמאָל; צו יעדער צייט.
13. בימי מתתיהו — אין דער צייט פון מתתיהו דער פאָטער פון יהודה המכבי.
14. וטמאים ביד טהורים (פון סידור) — „די אומריינע אין די הענט פון די ריינע". דאָס איז געשריבען וועגען די זיגען פון די חשמונאים.
15. רחמים בחנם — די שרייבערין מיינט: אומזיסט רחמים וואָס זיינען ניט ווירדיג; אָדער רחמים וואָס זיינען אומזיסט, ניט באַצאָלט.
16. רבון רבונו — די שרייבערין מיינט: דער גרעסטער לערער; ג־ט אַליין.
17. רגש — געפיהל.
18. עבר — די פאַרגאַנגענהייט.
19. להבא — אין דער צוקונפט.
20. הווה — די געגענוואַרט, יעצט.
21. ימי בראשית — די צייט פון דער באַשאַפונג פון דער וועלט.
22. אי"ה — אַז ג־ט וועט וועלען; מיט ג־ט'ס הילף.
23. מנוחת הנפש, מנוחת הגוף — רוהיגקייט פון דעם גייסט און פאַר דעם קערפער; איינער העלפט דעם אַנדערען.
24. שבת מלכתא — שבת די קעניגין.
25. אין קמח אין תורה (פרקי אבות) — אויב ס'איז נישטאָ קיין מעהל איז נישטאָ קיין תורה; אַ מענש מוז האָבען גענוג פאַר'ן קערפער צו קענען אַנטוויקלען דעם גייסט.
26. אם בגבורות — מיט גרויס שטאַרקייט קען אַ מענטש לעבען נאָך לענגער.
27. דור הולך ודור בא (קוהלת א:ד) — איין דור גייט אַוועק און אַ נייער דור קומט אָן.
28. „נפש" איז „יש" — „יש" מיינט זיין: — די וויכטיגסטע פון זיין, איז דער נפש; דער גייסט. דיא ד' (פיר) אותיות פון ג־ט'ס נאָמען.
29. ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, למען תזכרו! — „איר זאָלט זיך ניט אָפּווענדען (זינדיגען) נאָך אייערע אויגען און נאָך אייערע הערצער (באַגערען), אַז איר זאָלט געדענקען!"

30. מעשי בראשית — די פאַסירונגען ווען די וועלט איז באַשאַפען געוואָרען.

31. בריאה — די באַשאַפונג.

32. מדרגות — דערגרייכונגען ; גוטע מעלות.

33. יגיעה — מיה ; די מיה צוא דערגרייכען הויכע מדרגות.

34. בחירה — יעדער מענש האָט דיא מעגליכקייט, די רעכט, צו באַשליסען צוא גוטס אָדער צוא שלעכטס.

35. דיין אלמנות ואבי יתומים — דער שופט, דער ריכטער פון אלמנות און יתומים ; אויך זייער פאָטער, באַשיצער.

36. ב״ה — ברוך השם — גאָט צו דאַנקען.

37. חלל — אַ פוסטקייט.

38. מצוה גוררת מצוה — איין מצוה שלעפט נאָך, ברייגנט מיט זיך, אַ נייער מצוה.

39. דרך המלך — דעם קעניג׳ס וועג, — דער בעסטער וועג.

40. סוף כל הדורות — די זעלבע ווי 6.

41. נקי כפים ובר לבב — אַ מענש מיט ריינע הענט און אַ ריין האַרץ ; אַן אומשולדיגער און אַן אָרענטליכער.

42. אנא ה׳ הושיעה נא ! אנא ה׳ הצליחה נא ! (פון הלל) — „העלף מיר, אָ ג־ט ! באַגליק מיר, אָ ג־ט !״

43. ואתחנן ! (דברים ג : כ״ב) — משה רבינו האָט זיך געבעטען בייא ג־ט אַז ער זאָל האָבען דעם זכות אַריינצוקומען אין לאַנד כנען.

44. מנהיג בישראל — אַן אָנפירער פון פאָלק ישראל.

45. כל יכול — דער וואָס קען אַלעס טאָן ; דער אמת׳ער כל יכול איז דער אויבערשטער.

46. עתיד — דיא צוקונפט.

47. נחת רוח — גייסטיגע באַפרידיגונג, הנאה.

48. עננו — ענטפער אונזער בקשה.

49. זכותים — די ווירדיגקייט פון פאַרדינטע מצוות.

50. רווח — רוים.

51. פשטות — באַשיידענקייט, אָרענטליכקייט, ניט קאָמפליצירט.

ב"ה

מרכז הישיבות תומכי תמימים ליובאוויטש

UNITED LUBAVITCHER YESHIVOTH

מיסודם של כ"ק אדמו"ר רבי שלום דובער ובנו כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

Founded by the late world famous Lubavitcher Rabbis

Executive Offices **המשרד המרכזי**

Bedford Avenue, cor. Dean Street, Brooklyn 16, N. Y.
INgersoll 7-8910

הרב שמרי' גוראר'
יו"ר ועד הפועל

ועד הנהלה:
הרב שמרי' גוראר'
הרב שמואל לויטין
הרב אלי' סימפסאן
הרב דובער ריווקין
הרב ישראל דזייקאבסאן
הרב שלמה א. קאזארנאווסקי
הרב שמואל זאלמאנאוו
הרב שניאור זלמן גוראר'
הרב מרדכי מענטליק
ר' חיים זלמן קרעמער
ר' אברהם בער קרעמער

RABBI S. GOURARY
Chairman, Executive Committee

NATIONAL COMMITTEE
Emanuel Alexandre
Harry Bobrow
Morris Brafman
Rabbi M. Cunin
Harry Denberg
Louis Denberg
Juda Diener
A. Dunn
Abraham Ellman
Aron Ellman
Jacob Epstein
Irwin S. Friedman
Rabbi S. Goldman
Bernard Halprin
Abraham Hansberg
George Helman
Jacob Himmelfarb
B. Hoffman
Robert G. Horowitz
Sherman J. Horowitz
Max Hurowitz
N. Kagan
Herman A. Katz
Jacob Katz
Rabbi Wm. Kasinetz
Jacob Kestenbaum
Arthur G. Klein
A. B. Kramer
Hyman Kramer
Isidor H. Kramer
Samuel Kramer
Henry L. Kraushar
Harry Lefrak
Rabbi Benjamin Levitin
Rev. Ely Meltzer
Meyer Mintz
Alvin Muchin
Arden A. Muchin
Eugene Muchin
Gerald Muchin
Nash Muchin
Irving Mudrick
Henry Nasshorn
Rev. B. Novick
Henry Ogens
A. M. Pierson
Earl Podell
Louis Rabinowitz
Henry A. Rissman
Sol Robbins
Ira Rosenzweig
Joseph Rosenzweig
Joseph Rubin
Elias Scharf
Morris Shaevitz
I. Shalom
Joseph Shapiro
Samuel M. Shapiro
Abraham Silverstein
Louis Silverstein
Rabbi E. N. Sklar
Sidney Slatkin
Barnet H. Slaven
Simon Smith
H. J. Sralewitz
Aaron Staiman
Walter Staiman
Isadore R. Starr
Philip Stollman
Morris N. Ulman
Rev. Jacob D. Watton
Jacob Wank
J. D. Weiler
Morris Weinberg
Jacob Weinstein
Joe Weinstein
Max H. Weksler
Moses Widrowitz
Lewis Zalman
Sam A. Zavon
Sol L. Zavon
Israel Zupnik

ח"י בכלו תשב"ד,

בכוד האשה הנכבדה והיקרה
אשת חיל ורבת פעלים מנשים
באוהל תבורך רודפת צדקה וחסד
הרבנית גיטל רבקה בת הרב
בנציון יעקב הלוי קושעלעוויץ תחי'
2260 וואלטאן עוועניו
בראנקס 53, נ. י.

שלום וברכה:

זערמיט באשטעטיגן מיר אז אויף אייער פארלאנג האבן מיר פאר־שריבן אייער זעליגן מאן הרב הגאון ר' שמואל בן הרב צבי יהודא קושעלעוויץ ז"ל אלס א חבר מאד נכבד פון די יונייטעד ליובאוויטשער ישיבות, און מיר וועלן יעדן יאר אפהיטן זיין יארצייט בדת ובדין אין אונזער ישיבה, און אויך וועלן מיר דרוקן זיין נאמען און דעם טאג פון דער פטירה אין אונזער יערליכן לוח אלס אייביגן אנדענק.

אויך וועלן מיר יעדן יאר, א 2 וואכן בעפאר די יארצייט, שיקן נאטיס צו אייך און צו אייערע קינדער.

גלייכצייטיג לאזן מיר אייך וויסן אז מיר האבן אייך זעלבסט פארשריבן פאר א חברה מאד נכבדה פון אונזערע ישיבות, וואס דאס איז א סגולה צו לאנגע געזונטע יארן, און וואס דאס גיט אייך דעם זכות צו זער וויכטיגע בענעפיטס אויף נאך 120 יאר.

השי"ת זאל בענטשן אייך און אייערע טייערע קינדער שי' מיט געזונט און אריכות ימים צו קענען אויך ווייטער טאן גוטע מעשים פאר דער פארשטארקונג פון תורה־אידישקייט בכלל, און פאר דער באפעסטיגונג פון די ליובאוויטשער ישיבות בפרט.

מיט אכטונג
ובברכת התורה

הרב שמרי' גוראר'
חדב"נ

הרב ישראל הלוי ראזענבערג ז"ל, ראש המיסדים

יוסד, אלול תרע"ח

EZRAS TORAH FUND
(TORAH RELIEF SOCIETY, INC.)
235 EAST BROADWAY
New York, N. Y. 10002
Tel.: 227-8960

Rabbi N. RIFF, President
Rabbi P. M. TEITZ, Treasurer
Rabbi CH. J. LEVENE, Treasurer
Rabbi Y. E. HENKIN, Exec. Director

עזרת תורה

מוסד התומך באלפי רבנים ות"ח ביחוד
הפליטים שבאה"ק ושאר מדינות
מתנהל ע"י ועד של יותר מחמשים מגדולי הרבנים

Ezras Torah aids thousands of suffering rabbis, sages, scholars, and their widows and orphans all over the world with special attention to refugees in Israel. It was founded by the Union of Orthodox Rabbis of the United States and Canada and is directed by fifty most prominent rabbis. Its maintenance expenses are at a minimum. Appeals and collections are made by volunteers.

22 Iyar 5734
May 13,'74

Rebetzin Gitel Kuselewitz
Datrs.of Jacob Nursing Home
Findlay Avenue & 167 Street
Bronx, New York

Dear Rebbetzin Kuselewitz,tichye:

The entire honholas Ezras Torah and the entire Bronx Chapter of our Ladies Auxiliary, wish you continued good health, long life and contentment.

We have received word from your daughter, Mrs.Blossom Neuschatz, that you are now residing in the nursing home. Your kind contributi[on] has been received through your daughter, and in this z'chus may you be endowed with longevity, and health.

You are to the Ezras Torah Instititution the lifelong Honorary President of the Bronx Chapter of our Ladies Auxiliary. Your inspiration and way of life, is a perpetual meaning of what an Eishas Chayil personifies, to all of us who have the zchus to be in your midst. May you continue to remain the symbol of Torah-true zedakah, to all of us, until the coming of Moshiach.

With Torah Blessings,

Rabbi M.Roginsky Rabbi M.Margolin
Associate Executive Directors

Rebbitzin Gitl Kuselewitz and Rabbi Shmuel Kuselewitz, ע״ה, about 1930.

Reb. Gitl Kuselewitz, in the country, about 1945.

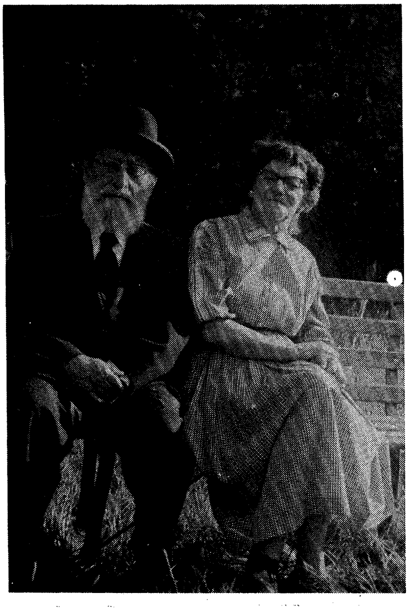

Reb. Gitl Kuselewitz and Rabbi Samuel Kuselewitz, Mountaindale, N.Y., about 1960.

Gitl Rivkeh Levitan-Kuselewitz, about the time of her marriage in Shidleveh, Lithuania, 1911.

REFLECTIONS
AT
MIDNIGHT

GITL RIVKEH KUSELEWITZ

Copyright 1976 by
GITL RIVKEH KUSELEWITZ
New York, New York

Printed in the U.S.A. by
SHULSINGER BROS., INC.
New York, New York

DEDICATION

This is the only spiritual Heritage which I am leaving to my children, grand-children, and great-grandchildren. From the widow of the tzadik and great scholar Shmuel Kuselewitz, may he rest in peace, who left us his "N'sivos Shmuel".

Gitl Rivkeh Kuselewitz

TABLE OF CONTENTS

	Page
Biographical Notes	7
Introduction	9
Notes for the Introduction	12
Memories of Bygone Days	13
English Poems	15
Notes to English Poems	82
Photographs and Documents	83
Notes to Yiddish Poems	88
Yiddish Poems	89
Memories of Bygone Days (Yiddish)	132

ACKNOWLEDGEMENTS

Without the patient and devoted help of the following people this book might not have been possible: my husband, Sam Neuschatz, for his sensitivity, encouragement and good advice, as well as for many small and large chores; my son, Michael and his wife Suzanne Neuschatz, for their loving interest, sensitivity and many hours of tracking down resources, professional skills and technical help; my brother, Dr. David Kuselewitz, and his wife Shoshana, and Dr. Shura Saul, and her mother, Rose Rudin, friends of the family, for their translations of poems from the Yiddish; my sister, Prof. Leah Koditschek and other members of the family and friends, who helped in various ways and shared memories with us; Emma Ackerman for her help in typing the Yiddish MS, and Rachel Ackerman, in typing the English.

B. N.

BIOGRAPHICAL NOTES

RIVKEH GITL KUSELEWITZ (nee LEVITAN), our mother, the author of these poems, was born in Kretinga, Lithuania, in 1891. Her parents, Rabbi Ben-Zion Yaakov Halevi Levitan and her mother Sorah Sheina Feigel ע״ה, moved later to Zivityan, and Shidleveh. The other members of her family were her three brothers; Rabbi Shlomo Leib Halevi Levitan ע״ה; Rabbi Israel Meir Halevi Levitan ע״ה; and Eliezer Levitan ע״ה, now deceased, leaving her the sole survivor of her immediate family.

In 1911 she married Rabbi Shmuel Kuselewitz ע״ה in Shidleveh, Lithuania, and later lived in Kelm and Kovno.

In 1927, our mother, together with the three of us, joined our father in the Bronx, N.Y., where they lived until his death on Dec. 30, 1962.

Since then, she has lived alone in the Bronx; in Greylock Hall Adult Hotel, Far Rockaway, N.Y.; The Metropolitan Jewish Geriatric Center, Brooklyn; and now resides at the Daughters of Jacob Geriatric Center, Bronx, N.Y.

The three of us and our progeny are:

Dr. David Kuselewitz, wife Shoshana and two daughters; Gail Katz, husband Joel, children Peter and Lisa; Ruth Rodded, husband Robi, son Micha Shmuel.

Blossom Neuschatz, husband Sam, children Naomi Rubinstein, husband David, son Jacob; Michael Neuschatz, wife Suzanne, children Thistle and Aram.

Prof. Leah Koditschek, late husband Paul ע״ה, sons Ted and Daniel.

INTRODUCTION

These poems, with the exception of one, were written over a period of a little more than a year, 1966-1967, when our mother was in her mid-seventies. This was four years after the death of our father, on December 30, 1962. She had previously written poetry, from time to time, during other difficult and traumatic periods in her life, as witness the attached P.S. to the earliest poem printed here[1]. She was clearly aware that this was for her a "compulsive" need, which is the mark of a creative person. Her earliest writing was destroyed, or has been lost, though we still hope some of it will turn up. These poems are personal and philosophical. One might say, as they are clearly partisan on many issues, they are also political. Whatever one's system of classification, they are the result of a life-long struggle to find an outlet for the expression of the conflicting and ambivalent aspects of her personality. Her efforts were usually frustrated, as she hardly found a way to achieve this, in a way that would express her own yearnings and "lofty desires", and at the same time, be acceptable to herself, as seen through the eyes of her peers, her elders, and "betters". On the other hand, she always attracted young people, who intuitively felt her openness to accept, and her empathy with the "fringe-people" of her society, which transcended race, religion, generation gap, and social status [2].

For women of her milieu and generation, this was bound to lead to frustration and misunderstanding, and the worst of it being the self-doubt and self-misunderstanding. In a footnote to one of her poems, she writes: "I would do more than live and let live". The need to "help when help is needed" runs like a deeply dyed thread through the whole fabric of her work, of her life.[3] [3a], [3b]

These poems, by no means primitive, quite self-conscious as a work of art must be, by very definition, are nevertheless written "from the depths" of her needs. Even

the satirical and self-mocking poems reveal an impassioned lament, a cry, a calling out to other people, to enlarge each other by sharing their basic humanity. For all her life she lived with, and often for, other people's needs. She was always very gregarious and sociable as well as non-elitist, in spite of her Yichus [4] and standing in her community, as the daughter, and later the wife and widow of highly respected, very capable, and very learned scholarly and brilliant Rabbis. What a tragedy that she, who understood and befriended so many, should, in the twilight of her life, find herself so isolated and "useless", often quite misunderstood by others.

The English language, as most other things, she learned by "osmosis".[5] In the poems written in English, the spelling was frequently quite original, while often poetic-symbolic, as for instance when she undersigned them "Grey Luck Hull", referring to the geriatric hotel in Far Rockaway she was living in at that time. I took the liberty to "correct" the spelling only because I feared that otherwise the flow of her imagery might be interrupted, or her meaning misunderstood. The Yiddish spelling, while considered "old-fashioned" today, is an authentic historic expression of her time and place — of the way the language was written in Lithuania, at the time she learned it.

Altogether, I feel that this volume, while it is the expression of one woman, our mother, grandmother and great-grandmother, is also the expression of a whole generation of women, advanced in years, whose voices have never been listened to with respect, understanding, and empathy. Most of them were house-bound. As young girls they were bound to their native households. Upon marriage, their responsibilities and duties expanded to include in-laws, children, husband, grandparents, etc., in turn, while quite frequently being the complete or partial breadwinner as well.

Personal need, yearnings for self-expression were not only impossible of realization, they were deemed frivolous, the unmistakable sign of an unstable personality, or what was worse, sinful — to be corrected, quashed, or punished. It

is no accident that the mother-in-law is referred to as either the most troublesome or most unlovable member of society.

In spite of all these factors mitigating against it, in spite of the limited education (if any at all) that was condescendingly permitted to girls of the better class, in spite of the abortive self-doubting and insecurities bred into girls and women in matters of intellect and intelligence, in spite of the traditional and religious negatives, in spite of doubts and disapproval by others, the yearning, the chuckle, the laugh, the cry, the song burst forth like an underground spring. . . !

B.N.

Notes for the Introduction

1. (Translated from the Yiddish) "Please forgive me for sending you this sheet of paper. I would like you to put it away for me. In my case, only my pen can ease my feelings and this I must do."

2. Quoting Tolstoy, she said one day recently: "If you meet a person who claims he does not sin, throw stones at him. He is not real."

3. "Her home was described always as the "Rubber House", because it was ever ready to stretch and expand to welcome ever more guests. Through the years, many people accepted her hospitality, ate, slept, and actually lived there and were made to feel at home — frequently for very long periods, in spite of it being quite a small apartment."

   Ch.S.

   "When we arrived in America, we came to your mother and father's house. They welcomed us warmly. Your mother treated Y. like her own child, and when the time came for his Bar-Mitzvah, mother arranged everything. She rented the place, had the invitations printed, and all the other details. She did all this with great devotion. Your mother always spoke up for us in the family and took our part. It was a question that when times are bad there should be some warmth, some closeness. Your mother understood this. We stayed there a year and a half, and now I understand that a year and a half is a long time to stay with other people. I'm not sure if any of the younger generation even know about all this."

   Sh. W. (translated from Yiddish by B.N.)

   "As a frustrated writer myself, I am encouraged by this book, and I hope some day I may go back to being creative again. My memories of your mother involve her many kindnesses to me when we were in bad situations, such as when we lost our baby daughter, . . . when R. had major surgery at age 9."

   Ch. T.

4. Yichus — Pedigree; family status. Judged by the standards of the Shtetl, it consisted of achievements in scholarly learning in Judaic lore and laws, as well as wealth, intelligence and achievements in business or public life, general education, particularly in the profession.

5. Altogether, the writer of these poems, had only three years of formal education, as a young girl, in Zitivyan, Lithuania.

MEMORIES OF BYGONE DAYS

(Dictated to B. N. February 1st, 1976; translated from the Yiddish by B. N.)

In the days of my youth, in the old country, in Lithuania, I had often been a volunteer social worker. I arranged for people to volunteer and to go and spend the night with sick people, without pay, of course.

One time a new family arrived in our town; a mother with four daughters, and none of them wanted to join our "Society for the Care of the Sick". Then, one of the daughters got sick with Typhus. None of our members wanted to go to spend the night with them, I spoke up: "I'll go." The others then said, "If you want to go — go ahead!". But later the others also decided to go. The sick girl got well. After she recovered, she became one of the most devoted members of our group.

When the Passover Holiday approached, Matzohs for the poor were baked for free. We baked them ourselves, at night, after the regular Matzoh-bakers were done. We actually baked them with our own hands, and even paid for the flour. Later, we brought the baked Matzohs to the houses of the poor people.

And where did we get money for all this? We arranged for a "voucher". All the girls in our group went around to the housewives and arranged for a certain amount of money to be set aside each week, that each would donate for this purpose. Also, very frequently, when the people who had been sick recovered, they would volunteer to help out, in their turn. We tried to have some money on hand for such needs — like cooking chicken soup for the sick, and for poor women who had just given birth. In every town there was at least one woman who would be the cook for weddings and other such festive occasions. We would supply her with a chicken or with the money for a chicken, and she would

prepare the soup, without pay, so that we could then bring it over to the poor woman who had just given birth.

When there was a death in a family, we made sure that someone would go and stay with the bereaved family, day and night. They should not remain by themselves, at first. For this, we also took turns, so as not to make it too difficult for any one volunteer. For this kind of work we did not need to collect "vouchers" only to give our time and energy.

When the head of a family emigrated to America, we tried to help the remaining daughters to learn a trade — usually sewing, so that they could help the family survive, And then later, when they went to America, they would have a skill to make a living there. The girls would come over to that house and help them, and even arrange that people would place some orders there.

I was the first one in our town to organize this. But it sounds as if I'm boasting. It is written, "Let others praise you, not your own mouth." But this is a fact. This is the way it really happened.

This was the style in those days. The "Aristocrats" didn't do these things. The poor people, who suffered themselves, they understood how these things were needed. The "Big-Shots" weren't interested. When you are young, you can get involved in things such as this; you don't belong, as yet, to your husband and to your children. All this kind of thing that a Social Worker does today as a job, for pay, we used to do for free, without pay.

Sept. 66

GONE ARE THE MOUNTAINDALE NIGHTS

Gone is the pleasure of mother nature
And the warmth of Rebbitzin[1] Channeh Leah Gross
And Lina, and Ruth, and Sarah, and Adeline, and Lilly
And memories of the past — Is all that gone?
Into the present of nothingness? For ever goodbye?
Hold on! Hold on! There must be future —
It will come, it will be, it will come!

Greylock Hall 3 A. M. midnight, When משיח *will come* א.י.ה.

"The first poem I wrote in Mountaindale. I slept throught the whole night. When I woke up I said 'Is it gone forever?' "

TAKE ME BACK

Take me back to the years of poverty
Are you really looking back to those years?
Without grief? Please take me back, back
Into the past — The past; the days when I still was
Young, the days I was called by my first name,
They seemed so charming to me. O my dears
The times when I so fullheartedly believed
That men are all equal — all alike born in the
Image of God! What is happening today? Is not
The sun shining right at the early morning hour?
Is the moon not coming in the right evening hour?
Is the good earth standing still, not providing
As before? Are our children not born, not with
The old pattern? You know what I mean, of course,
So what is it? All the terribles.
Can't you see?

The jealousy the envious the hatred
Between one another
Is that what makes man rich?
Where will that lead us to?
The Jewels, the minks, the cadillacs
Is it that and only that where
We are running for?
Is it only that what
Your heart is longing for?
Not even a spare moment for
Your own self?
Not even to see and feel
The happiness of being alive?
Not seeing the stars disappear
And the sun
Rise?

Oh stop! stop!
Listen to me, to me
The old woman that talks nonsense . . .

ANAMOSITY

A word never heard by me before.
Anamosity. Yes, anamosity.
So I did not know the meaning of that word
And I didn't know the spelling of that word.
Anamosity, what do you say? It's a word
So popular now. Are you just born?
Oh no! I have them enough those years
They come and they go, as usual
Good and bad
Is it really not so?
But what should I tell you,
I mean all of you my friends.
What, what happened to you
To wake you?
Were you really asleep?
Did you just wake up?
Just this minute?
If it is that, your way to be
It is just as well with me
Go back to sleep, my dear
Then, my dear, you will still be able to count
More of them.
O, you don't know what I mean?
I mean the years, the
Good and the bad.

Greylock Hall

Sep. 66

MUST I KNOW EVERYTHING?

Everything or nothing
It is just the same
It only matter how you appear
If you know nothing it is just as well
But if you know something why don't you say
Something to be worthwhile for us to hear?
To say nothing it is Gold, so they say
So silence is Gold but diamonds is prayer.

AND THAT IS THE WAY THE WORLD TURNS

What a beautiful day!
The sun so high and bright
A day in the midst of November
It is just five days ago
Since I had visited
My daughter with her family
And her husband
And my two grandchildren
Oh! It was so good
So nice, so wonderful!
I was catered, pampered, loved and what not.
So you see, I was a guest
In my daughter's house
And that is the way the world turns
So they say!
Of course you don't see it
Or don't even feel it
What? You don't know?
Everything turns.
The earth, the sun, the moon
Even the stars in heaven don't stay still.
They also move.
They appear, they move and disappear
And that's the way the world moves
And it is you and me that move with them.

VACATION

Vacation for the soul the body and mind
That's what you would call a complete vacation.
Sounds wonderful!
So peaceful, so nice, so quiet.
All around us everything is at rest.
You mean the whole universe at a standstill?
O no! I mean vacation; the world should subside
For a while, of its troublesome plonter.
Just me and you, a little forgiveness
To one another. Beasts, man and all evils
All together you see, harmony complete
Embracing each other into the desire of G-d
Above us. At a fulfillment of goodness:
Isn't it that what your heart desires?
So my dear, let us try, let us do something,
Something to make it come true, to make it possible
Then you and I will have the time and desire
To say at least Hello to each other
And that is the vacation I'm longing for me and for you

Greylock Hall December 8th 66

You are not impressed as long as you are not moved

Dec. 10

AT REST!

My dear brother, my only brother
So he is flying again
This time so quiet so peaceful
without grief without worries
That man who was just a day before
So full with hope and inspiration
Ready to do so much good
To bring to life the deep and wonderful
thoughts of his father. Also the
Father of mine who possessed so much
Wisdom and learning.
Through days and nights to nothing but
Learning was the fulfillment
Of his life, his heart's desire.
So now this is all at rest
Forgotten forever? I wonder?

Greylock Hall Dec. 10, 4 o'clock midnight

YOU CAN DO IT WITHIN A DISTANCE;

I mean, to grieve and cry
If the terrible happens to you —
Something near to your heart.

It's you, and only you, the way to behave
You can cry you can mourn
All day long, but to whom does it matter?
Nobody is there to know
That your heart aches —
It is only you yourself
To say — "stop crying — Let us help the mother"

Don't weep, do something, and hope
Tomorrow will be better.

A FOUNTAIN PEN

A fountain pen is a simple mechanical device
Do you know how much a fountain pen
Can do for you?

It speaks your language, it brings out
The secret of your thoughts
It can put them from black
On white.
A fountain pen, it's so wonderful
To possess. Just look at the communication
It will do for you! As far as the earth –
From North to South and from East
To West. Just think of that privilege –
To speak to the whole world!
Just a minute to be calm
And here it goes
Your mind it speaks, your words, alive!

Greylock Hall Dec. 11 midnight
in time of grief

ONE LANGUAGE

I knew a Rabbi that worked
I am very happy to be a Rebbetzin[1] that is working!
Work or working
The most effort such, such important tasks
To us all! All, all, all! I hope I make
myself clear. Just in three simple words.
I wish I would of heard Esperanto
I mean one language for all
Then I would not have to spend the time
For learning languages. There are so many of them.
Why should that be International that way
Was that the will of G-d?
As I recall it was not given as a blessing.
It was a punishment for wrong doing. To mix them up
Not to understand each other.
It should have been עם אחד ושפה אחת
That is what I understand was the wish of the Creator
All alike, born of the image of the Creator Himself.
Creation — it is so broad — so many definitions.
It's certainly not for my humble pen
It's not abstract —

(continued on following page)

Sorry my friends, what have I said?
Am I that stupid, so ignorant?
Was there someone before me to put it with pen on paper?
It was not meant for us, Blood and Flesh
The understanding of creation is far above us.
Let us just fulfill the will of Him.
Work and work and work.
For the good; for the purpose of helping
And improving.
That wonderful job done
Just in 6 days
Because all the six are meant
For the Holiness of the seventh

CHANUKAH!

(The One Who Can't Erase Should Not Write)

One bakes latkes, some write poetry

Someone who can't erase shouldn't write
So they say.

Latkes, if not baked so you can fry
There is always a way how to improve

But poetry, my dear. . . . . .
Poetry it must be just so.
If not good, so the taste isn't there.
And to improve, there can't be no
other way. You must erase.
It will not sound well,
That would not be at all what you
Would like to say.

It will be misunderstood
And that is not what you would like.
But it is hard to improve
You must erase.

You are doing it not for me!
It is you, who likes to say
My dear, I'm doing it because
It is Chanukah today.

Greylock Hall Dec. 66

Jan. 2, 67. בע"ה יום ד' וארא

YES, I SHOULD OF BEEN THERE

You really believe you should of been there?
There? You know what I mean?
Where it was so gay and lively
So pleasant so clean
And my dear and beloved ones were there
So what! So you weren't there
Does it really matter? To whom?
Have no illusions. You surely were not missed
Not where it is gay is your presence important
Old people should be seen but not heard
So say the young generation
Now you see why I was not there
Because July should never come in December
And so should not December come in July
Because in December is cold
And warm in July
Don't mix them up
They can't come together.

Greylock Hall 5 oclock midnight

Jan. 4th, 67 בע"ה יום ב' פ' בא

WHY CAN'T YOU TAKE IT

If it's given to you it must belong to you
And if it belongs to you
Why shouldn't you take it?
You don't remember?
When was it that you were wrong?

People are mostly wrong
Look in good, I mean good in the
Matter. It is first you,
And then comes the other —
Where is it wrong?
That's the way to be!
You do the best you can
Does it anyone better?

So where is the way to improve?
Stay still, beware of making
Any move and
You will not improve the matter.
Even when the nails are removed
The holes remain
Said one teacher

Push aside your pride, or ego
And the impossible
Will become simple

Greylock Hall 4 midnight

Jan. 16, 67 בע"ה יום ב' בשלח תשכ"ז

IS CHUTZPAH NERVE?

No my dear, with chutzpah you destroy
with nerve you can create
I hope I am not wrong
Sorry I haven't got them both
So I'm passive in my actions
And not much of something will from it
Come out.
But between dumb and chotsuf [6]
I'd rather take the first
Said that man with wisdom
Because to be a chotsuf
You are also not allowed
It was forbidden by our sages
From the ancient times ago
Because dignity and piety
That's the main thing to posess
It can lead one much further
Even on the earthly cosmos
Because the eternity is not to be known
To us

Greylock Hall 9 A. M.

Feb. 17, 67 בע"ה יום ערב שבת קודש תצוה תשכ"ז

SO SHE WAS A WOMAN

So she was a woman
And a woman only
And she was blessed with fruit
Fruit that brings forth very worthy
Dividend.
Yes, she was blessed with 9
You know, I suppose, that can bring 18
And·18, if blessed, can bring forth 19
And after her role as a mother only
Is finished
So she finds herself, all done
All done, her duty unwanted
And not called for it.
So the real blessing of it is not there.
Yes my dear, a blessing is abstract
One has to have the wisdom to feel it
Not only understand.
It's a broad and deep present
Given to one who is probably worthy
Or does it belong
To the so-many things not known to us?

Mothers are needed for security and comfort
And so it is, when you are a woman only
Your role is over so your spirit gets faded
And with it, together, you're fading away.

Greylock Hall

AND THIS IS A JUNGLE

Yes a Human Jungle
All on two, nothing and nobody
On 4.
So you learn. A sea has fish
A Jungle, animals
Animals of the higher caliber
Of our creation.
But something is missing.
Whether a heart or a head
And when it's missing
It is not here.
Tell me, my dears, where shall I
Look for it?
Can one find it some where?
If not here, and not there
So where is it? I'm asking again!

INTERPRETATION OF A MASTERFUL SPEECH

It was a beautiful day
It was rosh chodesh ניסן תשכ"ז
How wonderful you are
You humble and noble daughters of Israel
Your thoughts are so deep and great is your spirit
Your deeds so pious and full
Your being is the pride of all maidens
As mother as sister as friend
Your presence brings joy.
To all that know you
To the ones that had the pleasure
To come into your line.
How beautiful you are
The Shulamiths, Shoshanas, and Hadassahs
Chasidos [9]! The Ruths and Naomis
Your Biblical wisdom
Shines like sun rays on your face
Blessed be you all.
With the holy blessing of the
Allmighty be you all blessed.

INSPIRATION AND HARD LABOR!

Yes my dear, it is so important
So what comes or goes with it?
Not less important my dear
It's the mother of all invention —
Experience, and hard work
Good intentions is also needed
So that way my dear!
Something worthy will bring results.

First of course is the material of the spirit
And the זכות[10] to possess that
Don't my beloved take this for granted
And hear, my friends, where you all,
I mean, all of us Mothers and Fathers come in.
To whom the blessings of the Allmighty
Was given to you when you were blessed
With the ברכה[11] of פרו ורבו[12]
So we all know that privileges
Come also with obligations.
I hope, my friends, by now
My point is clear to you.
Kids don't copy, said my daughter,
You have to lead them by the hand —
To the spiritual as well
As to the physical and material.
And then with hard labor
And be worthy to the will of G-d
Your fruit will bring more fruit.

ב"ה כ"ד ניסן תשכ"ז ט' בעומר

WHEN SOMETHING LASTS LONG

When something lasts long
It must look worn out
And when it is used, worn out
It also becomes empty
And when it is empty
So it rattles
And if it rattles you can't move
So you stay still.
But all around you has to move
then you are alone.
You feel you are a vacuum
And to be hollow is bad
So you must fill in
And here comes a problem.
Yes, a problem, yours and mine.

O!. My dear Creator,
Give me the wisdom
The wisdom to make good
My daily spirits
To you, to my own, and to me.
So please forgive me, O my Creator
And Keeper, for not being humble
Because I'm only blood and flesh.

DO YOU KNOW IT IS LAG BEOMER[13] TODAY?

I am young, I am pretty so they say
Free, happy, without responsibilities
Without worries.
I'm full of pep. Fresh like a butterfly
In the early spring
So I'm ready to get married today
To the one who loves me and admires me
He wanted to possess me to be his
For the rest of his lifetime
I really don't know
Believe me, my dears
I don't know what that's all about.
So many are getting married
So I want to get married too.
Who cares? Who wants to know?
What did you just say:
Facts of life?
To whom does it matter?
Not to me!

BEFORE LUNCH!

Yes my dear
You are definitely right
My lunch is an International Issue
That is,
If all that happens is my
And also your lunch too, my dear.
Whether lunch or supper it is
All the same.
That's all what it's all about
Yes my dear, it surely
Is International.
So you think it's wrong?
Tell me please, where shall I look
for rights?
Is it really wrong? National or
International, two wrongs
Certainly will not make one right,
So they say
Let's wait
I will talk to you after lunch.

How noble how brave
Are you; you sons of Israel
May I say you are great?
Yes, you are great because you are good
Your heart your soul is open
Open to all to all mankind
Ready to give, give, share with
Your possessions your blood
Even when your life itself is at stake
You don't tremble.
Fear is not even your second thought
You are here! Always ready
To do, to act, to help.
To succeed to achieve.
Not to fail.
Failure means your downfall
Even when you are falling
A new spirit is inhaled into you
A heavenly spirit, you become
Super human and then
Strong vigorous you stand
Strong to fulfill your task
Your duty as a man as a Jew.

May 19, 67 **ב"ה ט' אייר תשכ"ז**

THAT SMILE!

A smile is really an international language.
How promising and shining is that mouth that smiles.
Promising to give to you —
Friendship, help, and full cooperation
In your pride, your good will, as well as your failure.
All your needs, and all that your heart desires.
How wonderful all looks and sounds
It fills my aching heart with joy
It brings to me such wonderful thoughts,
Thoughts for a promising future.
Future, if not for me, for my children
Grandchildren and also Great,
For my friends, for all mankind, for the whole,
For the whole universe
I would bow my head for a smile that is true.
To my sorrow! How many are true?
So if not true the purpose of it is lost
It means: I need you, I need your favor!
I will buy you, your will.
You must do my will —
Didn't you see I was nice to you?
I presented you with a smile!
Tho' you really don't mean to me so much.
You know, my friends, if for nothing
I even wouldn't notice you passing me by.
So here is my sarcasm:
Smile, if it pays!

Greylock Hall

TODAY I FALL!

Did you really fall?
I hope I didn't hurt myself too much.
Why or how did I fall?
Because I am not young
And not spiritually strong
So you see, I gave in quick
Without even second thought
Is that my age?
It seems I felt so young.
Ready to do so much.
To fly, to jump, to run
To give, to help. Myself and others
So who pushed you so strong
That you fell?
It was not what was said to me
But how it was said.
Do you realize how much trouble
How much your little pleasure
Will bring to others?
Was that not important at all?
It meant so much to you so you gave in.
Don't cry,
It will happen to you again.

IT WAS THE HIGHEST TIME TO FACE REALITY

I am not where I was supposed to be
I am here, alone, I can see them there
Rushing, fussing, getting ready
My children, my grandchildren —
For a nice, full, happy day.
I'm here. So I'm walking
Crying with my heart full of joy
This cloudy day late in May,
A smoothly wind blowing from the ocean.
The ocean so quiet.
And turning to the left
Green all around. Grass so fine
In the early spring.
And I, that tiny little pinpoint
A part of all that,
That huge planet which we call earth,
That big globe that goes around and around
All the time through all those ages
And generations
Endless until eternity
With all the troubles, worries and sorrows,
I'm part of it walking so free
Walking yet on my own two feet
So I thank You for being good to me

Greylock Hall 10 A. M.

I thank you Father in heaven
For all the good it's given to me
Just stop for a moment look around
So much goodness. So fullheartedly
Presented to you. They are yours
Your own flesh and blood.
They are so fine so noble
A treasure to mankind all over the globe
They possess Godly pureness
And real humanly wisdom and goodness
They fill one's heart full of joy
Full to the brim
Happiness to their near ones
And goodness to their friends

Best wishes to the whole mankind
And praise to the whole universe.
They are so humble, so fine
To each fellow man
With best wishes to each fellow man
And blessings to the whole universe
Is their Heart's desire.

My prayer and only Wish
Is to the Heavenly Father
I should live and see
As my wish for all, all mankind
A full life, Life of heavenly wisdom
Goodness to one another

Montclair June 18, 67

June 20, 67 ב"ה

(ABOUT THE SIX-DAY WAR)

It could have been a great tragedy
But now, I still don't know, my dears
And who knows?
It looks almost like a comedy
Let's hope it will not be or become
A tragi-comedy.
Before there were only the few after us
I mean the few the unfortunate
But beware, O Almighty
For the more fortunate
Who knows, time will tell —
Sit back, sit back, maybe for a moment
Relax and smile
Catch your breath
But please don't forget!
It is too early to say
So look out with eyes open
Open all around
East west south and north
You maybe will have to be again in time
In time, my friends, not too late
The most of all is to be in time
Not before! The most important
G-d forbid not too late.

June 20, 67 Mountaindale.

June 21, 67 Montclair N. J. ב"ה

TOO MUCH SCIENCE

Too much science? How dumb must one be
To say such harsh words!
Science: a source of all offsprings
Of everything what is alive
In the past as well as for future,
A very broad field of knowledge
For making and bettering human life.
Also a very practical project
For somebody that possesses the knowledge
Of explaining, taking apart and putting
It together. So much wisdom —
Wisdom hard work, also exercising
Even your mind.
A different view of thinking
A view of life itself through a different angle.
What a blessing for the whole humanity!
But too much is too much —
When something is too much in one angle
It explodes from another angle.
So what can be done?
Just a little of the spiritual
To sprinkle here and there
Not so much accuracy, not so much exact
Not so much concrete — a little bit of
Abstract. It would give a bit to soften
The hard part of the task

Montclair

July 3, 67. ב"ה

COME, COME BACK MY DEARS

It would be easy
Right now, right now
You're really not so far gone
Just a little decision.
Please stop for a while
And think just a little bit
A little bit of what?
No, my dears you really didn't
Run away you are right here.
There where you really belong
You were born there. There where
Your cradle stood.
What, you feel like running — But where?
Believe me I am old enough.
I tried. There is nothing better. Nothing
Higher. You are still holding on
On, on a tiny string.
Forbid, O G-d, should you fall!
Should that string tear
And down you fall.
Forgive please my beloved
you don't know what I mean?

Please my dears look in, in
Into yourself for a minute
And you will understand what I mean

Greylock Hall   Early in the morning

July 3, 67 ב"ה

WHY IS IT COLD TODAY!

It's the beginning of summer, July 3rd
I'm cold I feel I'm freezing
No, not physically but spiritually
Will I find it there? Where?
You know where I'm going,
To the more fortunates —
Fortunates with what?
With peace of mind
With standhaftigness in their belief
And fulfillment to
The so simple way of life —
Goodness, understanding
To one another.
Father, mother, husband, wife
Children Grandchildren and even Grandmother.
It's easier said than done
But I ask for one thing, try.

Greylock Hall

July 3rd, 67 בע"ה יום ב׳ פ׳ חוקת תשכ"ז

WHY AM I GOING THERE?

What is there more than here
It surely is not the daily task
The whole day to day routine
Is for nobody or nowhere different
Is the usual hustle-bustle
A little more leisure or much of intense work
It will finally lead one to the same path
A little poorer or a little richer
They are all longing for just one thing
Happiness!
It looks, it seems the real meaning of that word
Or how to reach that goal
Can come to different people
Through different channels
Now, not my dear
There is only one road
For each and all of you and us
It's the middle road
Not right or not left
Just that Golden middle road
Told to us so many generations before
By your sages, by our wise men
So take my humble advice
Walk straight that road
Looking a bit down, down with your eyes
But with your head up.

July 8th, 67 ב"ה

FALSE INSPIRATION OR NONE

Is false inspiration better than no inspiration?
With false inspiration
One may be informed wrong
No inspiration may keep one strong
When one gets inspired
So he possess it within
There is no such thing right or wrong
It's all a conception
A general to all
We all can be right, we all can be wrong
Those terms are never complete
The wrong one can be right
And right can be wrong
Don't judge nobody where you are concerned
Then you surely should not say, I am sure
One never can tell when you are
Faced with the same
You may handle that instance
More likely the same
Brother we are all equal
We are all the same
Blood and flesh
Not Holy at all.

Sun Ray Mountaindale.

July 8th 67 ב"ה

THAT SO PEACEFUL PERFECT LUNCH!

That peaceful lunch!
At the house where it is far from a palace
So what makes it so pleasantly pleasing to me?
Not only to me, dears
To every one who steps over her doorstep
To a child that is not,
Orphaned G-d forbid
That mother's smile
Even her teeth so broken
Gives her presence —
It makes one feel so, so pleasing so secure
She is always ready to share
Share with your sorrows
And is so happy with your happiness
She makes you feel she is part of you
And somehow feel you are different here

With this world today
The world you live in
My dear, don't complain ever
Don't demand. You are even right yourself
There is no must, to be like her
She should be herself.
She would be unique everywhere

That old friend Mrs. Master

July 8th 67 ב"ה

I'M LEARNING HOW TO BE SWEET

Is sweetness a born thing?
Or can one learn to be?
I must confess it is hard to say –
One must have it
So that you can learn to be.
When you don't possess it
The learning will not do
You will get tired
From that strain to pretense.
You can fool only once
And not all, all the time, and surely
Not all the time,
Said such a wise man.
Way before me.
He surely was right
You all will agree.
So you forgive me please –
You all, my dear friends
The one who smiles or is so sweet
Is pleasant to all

Sun Ray House Mountaindale

HERE COMES A WOMAN

A woman all dressed in her summer clothes
I think I know her; I have seen her before,
So if you have seen her before
Does that mean you know her?
Yes, I surely know her.
I even know her father
He is right here,
He is 99. Just one more,
One more, another full year —
He will mark the full time of a generation
A life time of full hundred years!
What! Can one say you know her, or him?
You don't even know one day, one single
Day of their being, or doing, existing
Struggling: Their sorrows, their happiness,
Their ups and downs.
So please you, me and all of us —
Don't, please don't jump to conclusions!
Try, my friends, to learn to look in deeper
To each day. Days and nights —
Days come and go.
Some good, some bad —
Some full, some empty.
Forgive, o Creator, for my not being humble
I'm only, only blood and flesh.

July 25, 67 ב"ה

THAT WONDERFUL YOUNG WOMAN

That wonderful young woman
With her constant smile
This can be you, you and you
But I really mean you.
What really makes you smile?
It is so pleasant so pleasing
Pleasing to all that have the privilege
The privilege of knowing you
Is that a gift of G-d given to you?
I hope and pray it should not leave you
Even in your days of sorrows.
I know you, I have seen them.
That smiling smile did not forsake you
Is it truly part of you?
It carries you and makes you go on
In your constant struggle in your hard work,
The definite Goal to fulfill
In your daily task with the outlook
For a future. A future that will answer
The sad days of your past.
The struggles and the sorrows
You took so heroically with your smile
So my wish to you, your sister, your husband
And beloved daughters. For נחת[14] and long life
Together. A wish from a true friend

G.K.

Mountaindale, Sun Ray House

July 25, 67 בּ"ה

A LITTLE CHAT WITH THE ALLMIGHTY

O! G-d
Am I a sinner today?
Will you then forgive me, O Please do
I'm alone I'm so close to you
With my heart my mind my weaknesses
Weaknesses that I was born with

Is it that breeze from my windows
That makes me so sad or scared
What is it? I feel like fear
Its not that fear of the future
Because future even of the following
Moment is unknown to us.
The wisest of the wise, or the dumbest of the dumb
We are all alike,
It is not for you to judge,
So my wish and prayer is now
At this sad moment
To get my usual spirit
O! my Creator ease my aching heart
I can't go on,
My feet aren't firm on the ground
Do you think my friends,
All of you my beloved,
Is my prayer for too much?

So forgive me please.
I hope I will try to be worthy for my wish

Mountaindale Sun Ray House

THAT BROKEN WIDOW!

That sick, physically very sick widow
She looks bad, older than her age
Sick yet from her childhood

She managed to struggle her life fine –

Fine and full is still her spirit
Wholesome and good her heart
Her goodness pure, her humbleness is still with her
Her good heart did not forsake her
Through all the years of struggle.
So many! Of them, ups and downs.
And after not having met her
For almost a quarter of a century,
She is still as soothing to a child, or children,
A child even not of her own faith,
To a woman friend with a broken heart
She still has so much to give.
You are asking why?
Because what she possesses is complete her own
It's not from books. Even maybe not fear
Of being punished for wrong doings,
She is charming to me. If you like it or not
The many more like her the better the world
We live in.

(This is an old friend, Mrs. Master)

Sun Ray House

July 28 67 ב"ה

2 CAPITALS

Jerusalem the Holy of holiness
The earth the stones the air you breathe
It's Holy. with clearness of purity
The spirit of purpose of all people
People the image of the Creator created equal
L'havdil [15], Cairo, a Capital of so many —
They may be cousins.
What did you say they may be cousins?
So why that hatred the animosity
The feeling of destruction
Is that weakness of jealousy to one another?
The mightiest is bleeding from pain
The beauty that's beyond our understanding
Given to all
You can't understand? It's happened.
It happened so many times before you.
It will happen again after you.
So leave your anger your bad feeling
It's all for a reason
I'm sure it is. It has to be!
It was forbidden to know
Because the tree of Knowledge
Brought curses,
So stop don't go far you may not find
Your way out. Forgiveness and Mercy
I surely hope it will come
I feel it's coming, it's near,
Nearer than ever
O please allmighty,
Yet in my Generation.

Aug. 7th, 67 ב"ה ר"ח אב תשכ"ז

GOOD MORNING!

Today is the day I can cry I can laugh
There is a day to cry. There is a day to laugh.
Days are many. What do you say?
Many, yes, many.
So what about nights?
Are they so many?
Yes, they are many too
The Creator himself
Divided their function
Different like day — night
So why? They are both for a purpose
One is dark, gloomy and mysterious
The other is light sunny and cheerful
So pleasant so soothing to all that can feel

Nothing is without purpose
On that earthly earth
How can something that earthly
Have a heavenly spirit?
To one that sees it, to one that appears
It's easy to say, it's easy to do
Do as you see it all is given to you
As a present, a present from above

So I thank Thee for today
For my Laugh as well as for my Cry.

Sun Ray House

August 8th, 67

IT'S ME AND MY OWN!

Yes, it's me and my own.
So must it be that way.
So what about you?
It's the same, you and your own.
So it is me and my own
And you and your own.
It's nothing wrong
Does it work right?

But, my beloved, all, all
Somewhere is still wrong
Why? Why do you say that?
I'm saying because I have seen it
Between Brother and Sister
Even Mother and Father.
Pardon my say-so
Something is missing.

Forgive me, my people
It's not me that's saying
It's definite in the fifth Perek[16]
It's the way of the average.
And even going further
It's the way of S'dom[17]

Sun Ray House, Mountaindale

August 11th 67 ב"ה יום ד' באב תשכ"ז

WHAT IS THERE IN A CRY

To laugh is healthy so they say
To cry is healthier so I say
When one tells "laughs" he is gay
When one cries he becomes gray
But with laughing it's for physical health
But when one cries you get mentally relieved.
Both are important for the sake of maintenance
Both are important for the sake to remain.
Without them one is just not himself.
There is a time to cry; there is a time to laugh.

Please, my dear, don't stop, don't ask
Just try to go on.
Who is there to answer
Who is the right one?
Right or wrong, it's complicated too much
So please stop, don't analyze, you may be wrong.
And how can you be right
If no one is completely wrong?

There is somebody above you
On Him do rely, In Him give your trust.
You'll never be lost
He watches over all of us
He watches you, too
So then my advice, to you my friends,
Be free to do both, I mean to cry and to laugh
When need for it arrives
This is a gift to you given from above
So thank Thee for that heavenly gift.
For that laugh as for the cry

Mountaindale

Aug. 17, 67 ב"ה יום י"א באב

THE POWER OF DELILAH!

Is it really that the power of the woman is so strong?
If her wrong doing will bring
It will bring destruction
Then should it be this way?
Would construction then not better be the balance
Of her being?
So why?
Yes, I think I found that answer:
We are beastly, we are born
Don't fool yourself,
You all the clever and the wise,
It seems that's the way we like it
There is certainly something that suits our will.
So my advice to you, to you all
Stay away. Her pleasure is poison
She will give it to you.
But if, should you really
Prefer Construction,
Then stop. Stop the game from the beginning
If too late, her destruction
Will be pleasant to you

G. K. You know who I am. This is Grey Luck.
Stop/Good indeed, you are getting!

(Book 4 — My fourth book is the best of all.)

August 17, 67 ב"ה י"ב אב תשכ"ז

IT IS SO EASY TO BE GOOD

Yes, it is easy to be good
Are you asking yourself?
Which is the road of doing good?
First, of course, don't be bad.
Was said long before

So step first on that road
Don't forget, all my dears
This is a rule for all, for all
On that road away from bad
The doing good will follow
Good is a broad conception
The essence is you and your heart
It's given by G-d Himself
So you see, my dears,
Follow, follow that road mentioned above
Good will surely follow good
And bad will follow bad.

G. K. You know who I am
This is a Grey Luck Hull creation. They all are wonderful
— TO ME!

Aug 31, 67 ב"ה

WHY CAN HE AND I MUST NOT?

Don't ask, you must not know.
You are sinning already.
You seem to be bothered
Are you? Do you miss something
So meaningful and pleasant to you?
So here is the answer:
You are not to be trusted
You did betray us once before
And a curse and trouble
You brought to the whole world.
And struggle and suffering
To the end of our days.

So accept as given
From Heaven above
Be happy with your share of pride
There is so much for you
Even more than for him.
You can be Queen of the Universe
And sometimes a good soldier besides
With the beautiful words and praise
To you as the Aishes Chayil [18]
Do you know what that means?
You can be more powerful than him.
Just keep going your own way
Don't complain, don't begrudge; there is plenty for
You too.

Sept. 5th 1967 ב"ה

I THANK THEE FOR GIVING ME TOO MUCH

For one reason or another
I am that person that never said
I have too little.
But now, now my dears
It seems I have too much.
Of course, too little or too anything too much
Is not so proper.
But do I feel I have too much?
I have too much because I am alone
You see, it is too much for one
It would been so nice, so in time
For us, us two.
When you share for two
You are getting one half
And that is the way to be.

So then, O Heavenly Father,
Give me the wisdom, the knowledge
To make good, to be really worthy
To be able to accept and carry through
My daily task and my duties to you.
I hope and wish, to try to keep and stay
On that road He led me up till now.

Greylock Hall, G. K. The same as before

Sept. 5th 67

ב"ה

YES, HE IS A JEWEL!

Why is he a jewel?
Because he is one of the few
What is the novelty to be one of the few?
As usual, the majority rules —
Is ruling the most important?
Important to whom?
Don't fool yourself
It is important to you
And just as well to me.
So who is asking for those jewels —
They are few, and a novelty
Only to the few —
To reach and to desire those Jewels —
So you surely have to be one of them.

Then, my friends —
If your will, and your heart's desire,
Is really for the ones that
Nobody can understand —
You will be misunderstood
And misinterpreted most of the time.

Take my advice to you,
I mean to you, the few, the Jewels;
Hold on, hold on,
You may well find yourself alone. . .

L. A. W.

All, all of you my friends
Do you know what that means?
It is just a word!
A word spelled in the English language
As Law, and it is international word.

Is that a fragile word?
Is that word fragile?
So then it must be handled with care
It surely cannot be broken by one.
So then, my fellows
Get together. I mean a great number
A number as big as 40,000.

You see it gets broken, one, two, three
It is broken for you and me.
When broken you can not put it together
It will not look the same.
The numbers you will count again and again
But the three letters will never be the same
It is going to fall apart.
You will need for it a frame
So take my advice
Don't break it, does not pay that game.

Sept 17, 67 ב״ה כ״ו אלול תשכ״ז

אלול געדאנקען [19]

Two sins in one very good deed
Two sins, two sins!
What did you say, sins in plural?
You said in one good deed.
One is only single.
So that's the way we all are?
Don't belittle yourself
No one should do that.
This is forbidden.
It is also called self-denying —
Is also a sin.
That good deed was planned
Paved with good intentions.
The sins came sudden, unexpected.
Don't feel so bad, my dear.
If you are aware of yourself —
Do analyze your daily behavior!
Try, it's not so easy
But do it! It will help you and me
And maybe all of us.
Self analysis is important
That is the current days known as the days of repentance
Repentance for your wrong doings through the year
The saying good-bye to the forth going year.

Greylock Hall Friday afternoon

Sept 30, 67 ב"ה

THE SIMPLE LADY

The simple Lady with so many charms
The last one she had put around her neck
She has them so many, all around her
She had them around her wrist
She gives her time she gives her money
To the worthy causes she believes in
She carries inspirations
To the so many that come her way.
That beautiful smile!
That's all it was her joy
And goodness, and charity
And help when needed.
So eager to give to you and to me.
To all that had met her.
A wonderful feeling
That's all she tried to convey

But restless is her nature
She is more than unique
As a mother to all living
She was praised once before.
O! There was something to her
Not so simple at all
She is humble; She is though sharp
And sharp but mild
So vigorous so straight —
So beware!
Should she let down —
That would mean her fall. . .

Oct 1, 67 ב"ה חול המועד סוכות תשכ"ז

THE SEVEN WONDERS

The seven wonders of being
A honorable president!
You get honors, you get praise
For work not done by you,
Done by your friends
By all who do it better than you.

Look the credit it's been given to you
For things done, just maybe, on your advice
To advise is important, still easier than to do.
So keep that privilege and honor as well.

Forgive me for that title given above
This is not really the seven wonders at all
We mean.
It sometimes comes natural
Even not expected at all
So keep it. Beware don't boast about it
It will not look nice.

Thank you, Mrs. hon. president
For that clever advice!

ב"ה יום א' דחול המועד סוכות תשכ"ז

THE IMPORTANCE OF HOLYDAYS!

Why is a holyday so important?
Important to whom?
To me and to you
The prayers of holydays are soothing and pure
It is important for the spirit of body and soul
A wonderful recreation for your mind

An elevation in relationship
Between relatives and friends
No evil could be done
When one's mind is at peace
When you are bodily rested
Your mind is clear.
And suddenly you rise above your own self

It is so soothing, so pleasant
To wish to desire plenty to all.
Goodness is Godly and Greatness as well
O brother can one wish of more!
So wonderful charming!
Just think of it you all, all
The thoughts are not mine
It has been written before
The holydays are here
To all, The season of the Year
Since Creation is known to mankind
Then think of the plenty it's been given to all

Greylock, midnight
Oct. 21, 67.

Oct 67 ב"ה הושענה רבה תשכ"ז

HOSHANO RABO!

Yes, today is Hoshano Rabo
Should I say the most meaningful
Day towards the end of the High Holydays.
What makes it the most meaningful?
Because it concludes the days of expectation
Expectation of all that we wish and prayed for
We prayed and repented
We tried fullheartedly to make good
So by today, O Heavenly Creator,
Our hopes are wholesome and sure
That our prayers were granted
For health happiness
To the earthly needs to the spiritual as well
To fulfill the duties as your children
In the image of God.

Be with us wherever we go
to the generations ahead of us
Give them the wisdom
In that world of tumult and confusion
Show them the ways of thy light
The light to righteousness
To freedom to all

My hopes are certain
And with great inspiration
My eyes are focused
To the heavens above.

QUESTIONS AND ANSWERS!

Question number one-
Why do we have children?
We need them for making good.
Making good what?
The loopholes, here and there
But after the formula so and so is done
To be worthy of that privilege
From the Creator on above you
Is then your task done?
O! My Lord!
What did you say? Done?
It surely will never be done.
That struggle is pleasant
That struggle is worthy
That is offspring and continuation
By creation itself.

So my many thanks to you,
Almighty Creator.
My cup of joy is getting fuller
With deeds so noble
Noble and fine
So when my day will be gone
My wish and my prayer
To them
To perpetuate my path on my way.

Nov 25, 67 ב"ה ערב שבת קודש חיי שרה תשכ"ז

I MADE MYSELF TO ORDER!

Would I have made myself to order
I surely couldn't come out more perfect!
Why do you think you are so perfect?
Isn't being perfect a not-perfection?
It surely is!
So where did that self-respect
Spring so suddenly out from in within you?
All the good doing
The ones from today and yesterday,
Were they really so good?
So I'm asking again, my friend
Are you also going along with me?
With me,
Where, on that line
Of doing good.

So my advice to you all
If there should be no body,
Nobody to say so —
So then say it yourself.
Take my advice
That is the only way
To keep you going.
Going, going where?

Righteous Creator — You are Just
And Your judgment is Just . . .

Here it is beautiful and comfortable —
But where are you? And where am I ?

No, it has not happened!

Yet I see the reality.
The veil is not always strong enough —
And suddenly the veil disappears
And I perceive reality, and my mood
Is bleak and dour my thoughts.
The past of my whole lifetime calls and asks;
"Why is this so? And why is this so?"

We praise and thank God every day
But we hardly understand the greatness and the beauty—
The beauty that each day can bring.
We always were too late, or failed to be aware.

But I turn to You precisely when it is too late:
I am alone, yet I am rewarded
Beyond what I deserve: The beautiful bright night
The brilliant sun, the clear luminous sky,
The things, which have always filled your heart with
Joy —

Are all these really destroyed for you, forever?
It is very difficult for me to be reconciled to this.

I do not hate — and must not sin;
So many unfortunate people in this world;
What do I lack? Children and grandchildren
And great grandchildren; long years — a gift beyond
The proverbial fourscore —
This is the highest wish of any human . . .

Forgive me, kind Creator
For I am but flesh and blood.

Translated by Dr. David Kuselewitz

Translated from the Yiddish poem on page 128

JEWISHNESS

A salable merchandise to the end of all time,
A wonderful gift from the Creator Himself —
Transmitted to us by our Father Abraham
The son of Terach
Always transmitted as a heritage from grandfather to father
And from father to son.

Thus it was since antiquity.
But my generation, the one of "high civilization",
When the son wants to reach up and penetrate the Mystery of the heavens,
In this generation the Divine Flame
Must be sold by skillful vendors —
I am referring to the new breed of rabbis.

Jewishness — a salable merchandise with many Customers —
People seek, people demand: "Sell us this precious Gift!"

By various means, by a plethora of salestalk
Each salesman offers the Divine Revelation of
Antiquity
To his anxious buyers — coveting it, demanding it —
The sublime, precious values for life on earth
The essential Torah of Moses for his fellow men,
Transmitted by skillful and efficient ways
Each of them strives to transmit the secret
Of the six hundred and thirteen commandments.

Translated by Dr. David Kuselewitz

Dec 30, 1966 Translated from the Yiddish poem on page 125

A MEMORY – IMPRESSIONS OF A SLEEPLESS NIGHT

And this is the night
Four years ago
Sad the mighty winds blew and howled
Heavy my heart
Heavy my spirit
And thus I fell asleep

Now today,
Four years later
The furious struggles of wind and snow
From west to east
From north to south
Once more slither across the horizon
Man and nature, as though bewitched
Together
Awakened my heart
And murmured a something
Which the unknown future,
Secretly aflame,
Has been resounding in my ears.

(continued on following page)

"Neither worry nor search
You tiny creature
The Holy Mysteries of the Creator
Shall never reveal themselves to you —

You remain not-understood

Not for you, mortal, is this to be known
Accept what is given
The bit that is fine
The bit that is good —

Learn! From these alone, understand
How to partake."

Translated by Dr. Shura Saul

May 17, 67 *from the Yiddish poem on page 119*

THE FLOWER THAT BLOOMED TOO LATE

Yes
  I feel that I've arrived a little late
  But now I'm here, I wish to live
  And Living means doing
  Deriving pleasure from myself
  And others from me.
  To bloom, perfume adorn, inspire
  Display myself;
Look at me! I am here!
  And even a bit "special"!
  For being late,
  I am, therefore, somewhat unique

  So come and gaze upon me
  Feast a bit upon the sight of me
  My scented fragrance, my perfume —
  For my being-here will not long endure.

I feel, I know that autumn comes
With gray days and chill winds
   And I am weak
   My strength at ebb
   And I will wilt
Yes, Yes,
  Wilt and disappear.

Greylock Hall

Translated by Dr. Shura Saul

May 30, 1967 *from the Yiddish poem on page 117*

Listen, my dear ones
A problem of returning!

When someone becomes a problem —
One is very frequently a problem
Not only in returning, but also in setting out,
In arriving.
Yes a problem is always a problem —
Every hour, every day, every time.

But, my dears, may Our Father in Heaven
Help you, and may that be your only "trouble".

Problems are like people — there is a great variety of
Them —
Big ones and little ones.

Listen, my dear ones, listen:
Returning is not one of the biggest problems . . .
For the day must come
When one must "set-out"
And will no longer need to return . . .

Forgive me, this is one of those days
When one gets up on the wrong side.

Greylock Hall 10 A. M.

Translated by Dr. David Kuselewitz

from the Yiddish poem on page 111

REFLECTIONS AT MID-NIGHT

Who am I?

I feel I am a Spirit, floating midair,
Belonging neither here nor there.
Myriads of fiery thoughts
Entwined with human passion
Past and future beat within my brain
For in my present there is nought.
Mysterious the ways of human struggle
From the days of Genesis —
Creation of the creation

Perhaps I too may be some part of it
But something's not quite right
I fit nowhere
Not here, not there
I am forever wanting . . . never whole.
I float midair like a lost spirit

Deep emotions, lofty passions
For which my whole being yearns —
Athirst, athirst for someting
Nowhere to be found; not here, nor there

The world is beautiful . . . sparkling . . . clear
Filled with heavenly spirit
But we, here, human children —
All, all as one . . . helpless
For our small earthy desires
Hinder us from reaching very far.

Translated by Dr. Shura Saul

August 1, 1976 *from the Yiddish poem on page 104*

THOUGHTS AT MIDNIGHT

Why can't I sleep?
I can't sleep because I have lost too much.
Have I really lost it all?

I am still here — I lie on my bed,
A bed wide and comfortable.
The night is still, replete with mystery.
Here repose the Holy Books;
Books full of sacred ideas
They are so close to me
My dear old friends —
What have you said — Friends?
They are the witnesses of my whole past —
A past of a life of many years together.
They gaze upon me and I gaze upon them;
They speak to me in a secret language . . .

My heart yearns for those beautiful happy years
And I ask myself: Have I a share in them
In the Holy bright heritage which belongs to
Everybody?
A heritage not only for my children,
For my people and for all who wish to receive it.

Eternally blessed be the hands which have
Created these books.

Translated by Dr. David Kuselewitz

Nov. 2, 1976 *from the Yiddish poem on page 89*

A PRAYER

Has my time (truly) passed?
I beg you, my friend, pray tell me –
Have I forfeited everything already?
Answer me, I beg you, my child –

The year has several seasons
Four seasons – a law of nature.
Thus has the Creator made his universe,
His little world, for us to function
To enjoy, to utilize – for you, his own child.
Only you, son of Man, observe and reflect on it:
The wonders of the holy creativity.
For me, for you, without exception!
There is enough for everyone – His children,
Overflowing with His surplus.

For generations come and go, come and go –
And the chain of existence is ever forged anew
From one generation to the next.
The generations come and go.

This is my prayer to you, O Holy Father,
Extend my time
To enjoy the light of the sun –
I pray you – extend to me Thy sacred command ––

Translated by Dr. David Kuselewitz

NOTES FOR THE POEMS IN ENGLISH

1 Rebbetzin — wife of a Rabbi

2 משיח — Moshyach — the Messiah

3 א. י. ה. — Hebrew initials for "God willing"

4 This poem, as are many of the poems, is dated traditionally, in Hebrew, as follows: "with the help of God; the day of the week; of the Hebrew month; at times the portion of the Torah read on that Sabbath in the synagogue; and the Hebrew year (1967 - 5727).

5 עם אחד ושפה אחת — Am Echod V'sofoh Achas — "They are one people and they have one language" Gen: XI; 6.

6 Chotsuf — A brazen one

7 Rosh Chodesh — the beginning of each month — a special day or two.

8 ניסן, תשכ"ז — the month of Nisan and the year 5727.

9 Chasidos! — O, pious women!

10 זכות — Z'choos — Privilege, (to be) worthy.

11 ברכה — B'rochoh — blessing

12 פרו ורבו — P'roo U'rvoo "Be fruitful and multiply" Gen: I:28.

13 Lag Beomer — The 33rd day of the counting of the Omer. The one day during this historically tragic time of the year, when weddings and other festive ceremonies were permitted by Jewish tradition.

14 נחת — Nachas - pleasure, gratification, satisfaction; pertains particularly to children fulfilling the expectations of their parents.

15 L'havdil — to differentiate between the sacred and the profane.

16 Perek — chapter of the "Ethics Of The Fathers".

17 S'dom — city of Sodom

18 Aishes Chayil — "A woman of valor"; a doer; a woman of great accomplishments.

19 אלול געדאנקען — Elool Gedanken — Elool is the month preceding Rosh Hashanah and Yom Kippur.

20 Hoshano Rabo — seventh day of the holyday of Succoth.